

Memo

Tussenrapportage VT-fraude

Aan

Van

Fiod (Strategische Opsporingsinformatie)

 en

Datum

27 augustus 2010

Kopieën aan

 en

1. Inleiding

De omvang van VT- fraude is aanzienlijk. De grootste VT-fraudezaken uit 2009 vertegenwoordigen een strafrechtelijk nadeel van ruim € 35 miljoen. Daarnaast is de verspreiding van deze vorm van fraude een groot probleem. Het nieuws over het gemak waarmee door een VT geld van de Belastingdienst verkregen kan worden, verspreid zich als een lopend vuurtje. De grootste VT-zaak in 2009 had een klantenbestand van 6500 personen waarvoor de VT's ingevuld werden. Sommigen kijken het kunstje af en doen het de volgende keer zelf. Naast de grotere zaken zijn er dan ook een groot aantal kleinere VT-fraude zaken. In nagenoeg alle gevallen is er geen verhaalsmogelijkheid. Het "meevallertje" van de Belastingdienst is besteed aan vakantie, aan gokken of het dagelijkse levensonderhoud.

De Belastingdienst is in 2009 gestart met het landelijke project "VT¹-fraude". De oorspronkelijke omschrijving van dit project luidde:

"Vanaf 2009 worden risicovolle posten via query's (3 tot 4 maal per jaar) in beeld gebracht. LTO analyseert de query's en brengt risicovolle VT's en fraudeposten via de regiocontactpersonen in beeld bij de regio's. Ook binnen de regio's zelf worden in de loop van het jaar signalen opgepakt die wijzen op VT-fraude."

In 2009 is voor ongeveer € 30 miljoen aan uitbetalingen geblokkeerd. Een extra complicatie hierbij is dat de datum van "1 juli" politiek heilig is. Welke controles ook ingebouwd worden, de mensen die vóór 1 april hun aangiftebiljet ingediend hebben moeten vóór 1 juli van dat jaar een voorlopige aanslag en teruggaaf ontvangen hebben.

Sinds september 2009 is van project VT-fraude. In het kader van het project was al voorzien in een "coördinatieoverleg" waarin namens de FIOD deelneemt. coördineert namens de FIOD de (grotere) VT-fraudezaken. Eind 2009 heeft het team SOI van de FIOD benaderd om een bijdrage te leveren aan de evaluatie van het project.

In dit memo wordt in paragraaf 2 eerst aandacht besteed aan de opdrachtformulering en de wijziging die daarin gekomen is. Zoals verwoordde "de ontwikkelingen op het terrein van VT-fraude zijn dynamisch". Tevens wordt in paragraaf 3 de relatie van VT-fraude ten opzichte van andere vormen van systeemfraude (zoals fraudes bij Toeslagen) besproken. Een analyse op dit onderwerp heeft nog niet plaatsgevonden, maar er zijn wel signalen dat er raakvlakken zijn.

In paragraaf 4 is de aanpak opgenomen en wordt een toelichting gegeven op de analyse van de onderzoeken. In paragraaf 5 wordt een compilatie gegeven van de bevindingen. De analyseverslagen zijn als bijlage bij dit memo integraal opgenomen voor eventuele achtergrondinformatie. Het memo wordt in paragraaf 6 afgesloten met conclusies en een voorstel voor vervolg van deze analyse.

¹ Voorlopige Teruggaaf

2. **Opdrachtformulering**

Eind 2009 heeft [] het team SOI van de FIOD benaderd om een bijdrage te leveren aan de evaluatie van het project. In december '09 is de opdracht als volgt geformuleerd:

- *Analyse van de aanmeldingen van VT-fraude en de mogelijkheden tot verbetering;*
- *Wat zijn de modus operandi van de VT-zaken en is er een verband te leggen met de processen van de Belastingdienst;*
- *Naar aanleiding van een aantal VT-zaken in Zwolle (2006/07) zijn er maatregelen genomen bij de Belastingdienst. Wat zijn deze maatregelen en zijn deze afdoende om fraude op deze wijze in de toekomst te voorkomen?*

In december '09 zou het projectplan VT-fraude gereed zijn zodat de opdracht voor SOI nader ingevuld zou kunnen worden. Medio februari 2010 heeft [] in een memo de focus van de aanpak VT-fraude in 2010 als volgt geformuleerd:

- *Maximaliseren van de mogelijkheden om ten onrechte uitbetalingen te blokkeren;*
- *Het inzichtelijk krijgen van de betrokken BSN's en de achterliggende personen;*
- *Op basis van de verkregen informatie doorlopend werken aan verdere maatregelen die zich richten op de voorkant van het proces.*

Medio april 2010 heeft [] de opdracht voor SOI bijgesteld. Ten aanzien van de belangrijkste strafrechtelijke onderzoeken op het terrein van VT-fraude bestaat er behoefte aan een analyse en inzicht in de modus operandi. Het verdere traject, het benoemen van verbeteringen in de processen van de Belastingdienst, wil hij beleggen bij een bredere groep waarbij bijv. ook IM, keten IH en B/CA betrokken zullen zijn.

3. **VT-fraude in relatie tot andere vormen van systeemfraude**

Medio december '09 heeft een bespreking plaatsgevonden met o.a. vertegenwoordigers van Belastingdienst/Toeslagen, Coördinatiepunt BTW en VT-fraude om te beoordelen of er sprake is van raakvlakken. Hoewel de fraudes op alledrie de terreinen allemaal gepleegd worden door middel van misbruik van de systemen, was er op het eerste oog geen direct verband. De ervaring van de deskundigen was niet dat bijv. personen die BTW-carrouselfraude plegen, ook actief zijn op het terrein van VT-fraude. Ook personen die specifiek uit zijn op fraude met de kinderopvangtoeslag, zouden zich over het algemeen niet bezig houden met VT-fraude.

Het vorenstaande neemt niet weg dat alle drie de soorten fraudes zijn te scharen onder het overkoepelende thema "systeemfraude". Het is goed om de onderlinge ervaringen uit te wisselen. Een voorbeeld hiervan zijn de BSN's en IP-adressen die bij VT-fraude naar voren komen en die doorgegeven worden aan Toeslagen om ook daar als input te gebruiken voor nadere analyse. Belastingdienst/Toeslagen neemt ook deel aan de landelijke projectgroep en het landelijke coördinatiepunt VT-fraude.

Inmiddels verkent Belastingdienst/Toeslagen de aard en omvang van de risico's en de detectiemogelijkheden op het terrein van Toeslagen. Het vermoeden bestaat dat de aandacht voor VT-fraude in de inkomstenbelasting kan leiden tot een verschuiving naar Toeslagen omdat de processen vergelijkbaar zijn. SOI zal een bestuurlijke rapportage verzorgen over fraude met kinderopvangtoeslag en gastouderbureaus (planning medio oktober 2010). In het kader van deze bestuurlijke rapportage zal ook aandacht besteed worden aan de mogelijkheden van bestandenkoppeling en controles. Hiertoe wordt gesproken met de Belastingdienst/Centrale Administratie (B/CA). Maar ook de raakvlakken met VT-fraude komen aan de orde. Mogelijk kunnen de maatregelen die bij deze vorm van systeemfraude getroffen worden, tevens benut worden voor Toeslagen. Op deze wijze kunnen we komen tot synergie-effecten in de handhaving.

4. ***Uitvoering (wijze van aanpak)***

De gegevensverzameling ten behoeve van deze bestuurlijke rapportage heeft langs twee wegen plaatsgevonden, namelijk 1) desk research/dossieronderzoek en 2) gesprekken/interviews met relevante sleutelfunctionarissen.

Ad 1)

De deskresearch/dossieronderzoek betrof het bestuderen van projectplannen en processen verbaal van FIOD opsporingsonderzoeken met betrekking tot VT-fraude.

Het uitgangspunt voor de analyse van VT-fraudes wordt gevormd door het overzicht van de strafrechtelijke onderzoeken zoals door opgesteld (Bijlage 1). Van deze 28 onderzoeken zijn er door 10 aangemerkt als meest interessant voor de analyse. Van deze 10 onderzoeken zijn er 5 nog lopend in de opsporing of moeten zelfs nog opgestart worden. Van één van deze zaken is een eerste globale analyse gemaakt (bijlage 9), van de overige 4 zaken is kort de essentie weergegeven (bijlage 10).

Van de 5 geselecteerde zaken is een analyse gemaakt (bijlage 2,3,4,7,8). Daarnaast zijn aanvullend nog twee afgeronde zaken geanalyseerd die aanvankelijk niet geselecteerd waren door (bijlage 5 en 6).

De analyse heeft plaatsgevonden aan de hand van de volgende vragen:

- a. Wat was de aard van de fraude?
- b. Wat was de omvang van de fraude?
- c. Wat waren de Modus Operandi?
- d. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?
- e. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden?
- f. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen spelen hierbij een rol?
- g. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja, welke?
- h. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja, welke?
- i. Was er sprake van recidive?

De meeste van bovenstaande vragen spreken voor zich. Een enkele vraag behoeft wellicht enige toelichting:

Ad.d en e	Als je kennis kunt vergaren over de wijze waarop dit soort fraudes ontdekt worden, kun je die kennis wellicht gebruiken om structuur aan te brengen in het onderkennen van deze fraudes.
Ad.e en f	Het benoemen van verbeteringen in het proces van de Belastingdienst behoorde in tweede instantie niet tot onze opdracht. Toch hebben we voortvloeiend uit de strafrechtelijke onderzoeken, enkele logische verbanden en mogelijkheden benoemd. We zijn ons er van bewust dat dit in een later stadium besproken moet worden in een breder kader waarbij de automatisering een grote rol speelt. Ook is het mogelijk dat enkele genoemde maatregelen in het kader van het lopende VT-project inmiddels al onderkend en ondervangen zijn.
Ad.g	In een aantal VT-fraudezaken kwam naar voren dat de fraudevorm algemeen gebruik was in specifieke groepen of subculturen. Kennis over de achtergrond van de daders of dadergroepen kan leiden tot kennis over motieven en beweegredenen. Deze kennis kan benut worden om een effectieve handhaving vorm te geven. Hierbij kan zowel gedacht worden aan de preventieve kant (bijv. handhavingscommunicatie) als de repressieve kant (het richten van toezicht en opsporing).
Ad.h	Deze vraag ziet op de mogelijke synergie-effecten die we kunnen bereiken in de handhaving van de verschillende vormen van (systeem)fraude.

Ad 2)

Ten aanzien van een enkel onderzoek heeft een gesprek plaatsgevonden met de rechercheurs van de FIOD. De bevindingen hiervan zijn in de analyseverslagen verwerkt.

5. **Samenvatting bevindingen**

Naar aanleiding van de analyse van opsporingsonderzoeken, wordt in deze paragraaf een samenvatting van de bevindingen weergegeven. Deze samenvatting is gerubriceerd naar de analysevragen. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste elementen van de verschillende zaken weergegeven.

	Aard fraude	omvang	periode	Bijzonderheden
4002 4	* hoge looninkomsten/loonheffing * aftrekposten (ziektelasten) * heffingskortingen	600.000	2007 (over periode vanaf 2003)	Handmatig ingediende aangiften Medewerking van een belasting- ambtenaar
4050 7	* identiteitsfraude * belastingteruggaven en zorgtoeslagen op gewijzigde bankrekeningnummers	500.000	2006-2007	Mededaders om het geld op te kunnen nemen
4068 3	* hoge looninkomsten/loonheffing * aftrekposten (giften, ziektelasten, studielasten, bijdrage levensonderhoud) * heffingskortingen	700.000	2006-2009	Na in vrijheidsstelling is verdachte vrijwel direct doorgedaan met dezelfde soort fraude.
4100 1	* hoge looninkomsten/loonheffing * aftrekposten (scholing, hypotheek)	1.200.000	2007-2008	Medewerking van een belastingambtenaar
4440 5	* hoge looninkomsten/loonheffing * aftrekposten (reisafrek. Levensonderhoud kinderen, scholing) * heffingskortingen	270.000	2005-2009	Verdachte is in 2004 voor dezelfde soort fraude veroordeeld. Tevens OB teruggaven.
4480 3	* hoge looninkomsten/loonheffing * aftrekposten (hypotheekrente, giften, ziektelasten en scholingsbedragen)	20.000.00 0	2007-2008	Ruim 6000 onjuiste aangiften
4574 9	* aftrekposten (ziektelasten en studielasten)	6.000.000	2008-2009	Handmatig ingediende aangiften. Verdachte deed zich voor als belastingambtenaar
4576 1	* hoge looninkomsten/loonheffing * aftrekposten (persoonsgebonden afrek, bijdrage levensonderhoud)	800.000	2004-2009	Onderzoek is nog in de aanvangsfase

a. **Wat was de aard van de fraude?**

De fraude heeft betrekking op verzoeken om voorlopige teruggaaf (VT) of aangiften inkomstenbelasting. In alle gevallen worden de looninkomsten verhoogd teneinde de (fictieve) aftrekposten te kunnen benutten in een hogere tariefschijf. Daarnaast wordt ook de te verrekenen loonheffing verhoogd. Elk logisch verband tussen het opgegeven loon en de loonheffing ontbreekt.

Daarnaast worden in alle zaken fictieve aftrekposten opgevoerd. In een aantal zaken (3 van de 8) wordt ook ten onrechte gebruik gemaakt van heffingskortingen.

In een aantal zaken is er sprake van verzoeken om voorlopige teruggaaf die in het tweede deel van het betreffende jaar worden ingediend. Een teruggaaf wordt dan in een beperkt aantal termijnen uitbetaald namelijk in de resterende maanden van het jaar. Echter in het merendeel van de zaken is er sprake van aangifte inkomstenbelasting over het voorgaande jaar of zelfs de voorgaande jaren. Ten aanzien van deze aangiften betaalt de Belastingdienst uiterlijk 1 juli de bedragen terug op basis van een voorlopige aanslag.

De wijze waarop de verdachte zelf zijn 'vergoeding' ontvangt, varieert. In een aantal zaken verlangt verdachte een vergoeding voor de ingevulde aangifte. Die vergoeding bestaat uit een vast bedrag (44803) of een bedrag dat afhankelijk was van de betaling door de Belastingdienst (45749). In de overige zaken werd op de aangifte een ander bankrekeningnummer ingevuld. Dit bankrekeningnummer stond op naam van personen die hun medewerking verleenden, op bankrekeningnummers van personen die het land al verlaten hadden (asielzoekers) alsmede op naam van de verdachte zelf.

b. Wat was de omvang van de fraude?

De fraude beperkt zich niet tot de eigen aangifte van verdachte. De wijze waarop de verdachte zijn/haar 'vergoeding' ontvangt, is bepalend voor de omvang van de fraude.

In de twee zaken waarin de verdachte een bedrag voor een aangifte verlangt, al dan niet afhankelijk van de hoogte van de teruggaaf, is er sprake van een groot aantal BSN's en aangiften. In de ene zaak gaat het om 875 BSN's en 2385 aangiften, in de andere zaak om ongeveer 6000 BSN's/aangiften. Aanvankelijk begint de fraude met het invullen van een beperkt aantal aangiften. Maar 'klanten' met een relatief laag inkomen krijgen plotseling de beschikking over grote sommen geld. Dit nieuws gaat als een lopend vuurtje in bepaalde gebieden en onder bepaalde bevolkingsgroepen. De mond-op-mond-reclame zorgt voor een uitbreiding van het klantenbestand. Daarnaast zijn er ook weer klanten die op hun beurt een deel van de klantenwerving voor hun rekening nemen.

De zaken waarin de 'vergoeding' verkregen wordt door het incasseren van de belastingteruggaaf op een 'eigen' bankrekeningnummer, hebben betrekking op een beperkter aantal BSN's/aangiften. Ook hier zijn er verdachten die door de eenvoud van de fraude weten uit te breiden tot een aanzienlijk aantal aangiften. Maar 200² aangiften is hierbij wel het maximum.

c. Wat waren de Modus Operandi?

De Modus Operandi van de 8 geanalyseerde strafrechtelijke onderzoeken, zijn gegroepeerd naar een aantal relevante kenmerken. Deze kenmerken of kritische succesfactoren, zijn bepalend voor de ideeën om de VT-fraude in een eerder stadium te ontdekken en te stoppen. Onder e/f wordt dan ook dezelfde volgorde aangehouden.

1. Moment van aangifte doen:

Bij een aantal strafrechtelijke onderzoeken kwam naar voren dat de VT's in het najaar ingediend werden. Op die manier werd het terug te ontvangen bedrag in 2 of 3 termijnen (resterende maanden) ontvangen.

Ten aanzien van de aangiften IB blijkt uit de meeste strafrechtelijke onderzoeken dat er een grote hoeveelheid aangiften op dezelfde dag ingediend worden. De aangiften hebben vaak betrekking op meerdere jaren.

2. IP-adres

De aangiften die elektronisch ingediend worden, zijn doorgaans afkomstig van hetzelfde IP-adres. Bijvoorbeeld de verdachte die net weer in vrijheid gesteld is na de eerste VT-fraude, dient in de periode 14 december 2008 tot en met 18 mei 2009 ondermeer *481 aangiften inkomstenbelasting* in.

3. Digi-D

Bij een aantal strafrechtelijke onderzoeken werden de aangiften nog handmatig ingevuld en ingestuurd. Dergelijke aangiften gaan in het digitale tijdperk waarin wij leven, tot het verleden behoren. Bij andere strafrechtelijke onderzoeken zie je dan ook dat gebruik gemaakt wordt van DigiD. Opvallend hierbij is dat heel veel aangiften van verschillende BSN's met dezelfde DigiD ingezonden kunnen worden.

Hier zie je het verschil met de zaken waarin verdachte met medeweten en medewerking van de 'klanten' onjuiste aangiften invult. In deze zaken moeten de klanten gewoon zelf hun DigiD meenemen.

4. Klanten c.q. 'slachtoffers'

² In deze casus incasseerde verdachte teruggaven op eigen rekening maar vulde ook tegen vergoeding onjuiste aangiften in.

In sommige zaken doet de vraag zich voor of er sprake is van 'klanten' of zelfs mededaders dan wel of er sprake is van slachtoffers.

Asielzoekers en andere allochtone Nederlanders zijn vaak kwetsbaar voor 'lieden' zoals de verdachten, omdat zij zelf de Nederlandse taal niet kunnen spreken en schrijven. Bovendien kennen zij de Nederlandse (belasting)procedures niet. Het wordt verteld dat ze geld kunnen krijgen als ze die "kennis" het aangiftebiljet in laten vullen en dat ze ook recht hebben op dat geld. Zij gaan derhalve af op de mooie praatjes die ze voorgeschoteld krijgen. Vaak is dat ook nog door een persoon met aanzien binnen hun subcultuur. Dan wel verdachte doet voorkomen dat ze bij de Belastingdienst werkt om op die manier autoriteit te verkrijgen.

Anderzijds kun je stellen dat de 'klanten' best begrijpen dat een uitkering van de Belastingdienst ad € 10.000 terwijl de nettobijstandsuitkering ongeveer € 7800 per jaar bedraagt, tamelijk onwaarschijnlijk is. Op het moment dat de Belastingdienst de fraude ontdekt heeft en verhaalacties opstart, is er bij de 'klanten' niets meer te halen. Zij hebben het geld gebruikt voor vakanties, levensonderhoud of vergoet.

Het waren klanten met een relatief laag inkomen die al snel enkele duizenden euro's terugkregen. Voor haar klanten ging er een wereld open, ze konden de beschikking krijgen over grote sommen geld en konden dit haast niet geloven. Door middel van de voorlopige aanslag werden de gelden ook snel uitbetaald en dit ging als een lopend vuurtje in Amsterdam Zuidoost. De klanten stroomden toe. Het werd druk in het betreffende internetcafé.

5. Identiteitsfraude

Naast de strafrechtelijke onderzoeken waarbij sprake is van 'een klantenkring' wordt in de meeste VT-fraudes de aangiften gedaan buiten medeweten van de personen zelf.

Niet altijd wil verdachte verklaren hoe hij aan de gegevens gekomen is. In één strafrechtelijk onderzoek verklaart verdachte de gegevens gevonden te hebben op een vuilstortplaats: *"Ik vond een hele doos van één of ander bedrijf met daarin allemaal ID-kaarten en zo is het begonnen"*.

In een andere zaak had verdachte een boekhoudbedrijf en 'gebruikte' hij zijn klantengegevens ook voor zijn eigen VT-fraudepraktijk.

Ook kwam de situatie voor dat verdachte eerst het toezendadres bij de Belastingdienst liet wijzigen in een adres waar hij de post kon bemachtigen. Vervolgens werd het bankrekeningnummer gewijzigd en de VT's ingediend.

In andere strafrechtelijke onderzoeken had verdachte het niet zo slim aangepakt en slechts het bankrekeningnummer gewijzigd. In die gevallen werd de Belastingdienst gealarmeerd door mensen die belden over een ten onrechte gewijzigd bankrekeningnummer.

6. Loongegevens

In alle strafrechtelijke onderzoeken worden de loongegevens (werkgevers, loon en loonheffing) onjuist ingevuld.

Voor wat betreft de werkgevers worden in verschillende gevallen grote ondernemingen ingevuld zoals KLM, gemeente Rotterdam of Nationale Nederlanden. Daarnaast wordt ook vaak de naam van een uitzendbureau ingevuld.

Het invullen van onjuiste bedragen loon en loonheffing, wordt door een verdachte zelfs de "snelle methode" genoemd. In die gevallen hoefde hij niet te berekenen hoe hoog de aftrekposten moesten worden om tot een bepaald bedrag aan belastingteruggaaf te komen. Tijdens zijn verhoren sprak verdachte zijn verbazing uit dat de Belastingdienst de opmerkelijke bedragen (bijvoorbeeld de verhouding tussen loongegevens en loonheffingen) niet heeft gezien.

De loonheffing staat in geen verhouding tot de ingevulde loonbedragen. In sommige gevallen was het inhoudingspercentage ruim 70%.

Het zal duidelijk zijn dat de werkgevers en loongegevens niet overeenstemden met de Fibase. In de Fibase stond bij verschillende belastingplichtige wel vermeld dat er bijv. sprake was van een uitkering.

7. Aftrekposten

Er is geen logische controle op de aard en omvang van de aftrekposten.

Zo waren er bijv. relatief jonge mensen (< 25 jaar) die forse bedragen opvoeren voor aftrek eigen woning. In sommige gevallen bleken de personen zelfs nog bij hun ouders te wonen. Ook kwam de situatie voor dat de opgevoerde hypotheekrente nog hoger was dan de WOZ-waarde van de woning.

Daarnaast is het totaal van de aftrekposten soms net zo hoog als het nettoloon. Het is dan niet echt aannemelijk dat iemand financieel in staat is om dergelijke kosten te kunnen maken.

8. Bedragen

Bij de meeste strafrechtelijke onderzoeken worden de aftrekposten opgevoerd in ronde bedragen. Voor giften is dat misschien nog aannemelijk, maar voor scholingskosten, bijdrage in levensonderhoud en ziektekosten toch een stuk minder voor de hand liggend.

Daarnaast komt het voor dat opvallend veel dezelfde bedragen naar voren komen of opeenvolgende cijfers (bijv. € 5.678; € 6.789; € 14.567 of € 16.789).

9. Uitbetaling

De wijze van uitbetaling sluit aan bij punt 4 “klanten of slachtoffers”. De teruggaven door de Belastingdienst worden gestort op een bankrekening waarover verdachte op de een of andere manier de beschikking had. Of verdachte vroeg een vergoeding voor zijn/haar werkzaamheden die soms opliep tot 15% van het terugontvangen geld (vermeerderd met BTW(!), die uiteraard ook niet afgedragen werd).

In een strafrechtelijk onderzoek bediende verdachte zich van een Ltd-structuur om de uiteindelijke geldstroom te versluieren en de aansprakelijkheid af te wenden.

“(.....) dan kunnen we volle bak, maar daar hebben wij het van de week wel over omdat ik wel wil doen met jou, maar dan moeten we wel een paar bankrekeningentjes van andere mensen zien te versieren. (.....) Ja, dan kunnen we volle bak aan de slag, dan kunnen wij onze zakken vullen. (.....) ben ik heel snel van plan want ik wil volgend jaar toch wel voorgoed weg. (.....) Ze zeggen van M Ltd, het geld is op die rekening binnengekomen, dan ben ik maar directeur, ik heb geen rooie cent gehad, sorry ik weet niet waar het geld is, ze moeten het bewijzen, hé, ze hebben het niet gezien, hé, dat ik het geld in mijn zak gestopt heb. (....) Ze kunnen van de mij pleuris krijgen, ik ga gewoon door hoor met die flauwekul. (.....)”

In sommige gevallen stelden mensen (tegen vergoeding) hun bankrekeningnummer en pinpas ter beschikking. De redenen waarom deze mensen hiertoe overgingen waren:

- Omdat zij zelf toch geen inkomen hadden en er dus eigenlijk niets op die rekening stond;
- Mensen geen verblijfsvergunning meer hadden en Nederland moesten verlaten;
- De verdachte een aanzien had in de Koerdische gemeenschap;
- De mensen een (klein) deel van het geld kregen dat de Belastingdienst daar op stortte.
- In sommige gevallen waren het drugsverslaafden die hun bankrekeningnummer en bankpas met pincode ter beschikking stelden. Zij waren al blij met 7 euro vergoeding om weer wat verdovende middelen van te kopen.
- Er werden ook bankrekeningnummers gebruikt van personen die geen verblijfsvergunning meer hadden en Nederland al verlaten hadden

Opvallend is dat de belastingteruggaven in bijna alle gevallen dezelfde dag contant wordt opgenomen. Verdachten zijn hierbij nauwkeurig op de hoogte van de regelgeving. Er worden geen bedragen hoger dan 1500 euro opgenomen omdat opname dan aan het loket moet plaatsvinden en er sprake is van een legitimatieplicht.

In één strafrechtelijk onderzoek vonden de geldopnames bij Holland Casino plaats. Enerzijds heeft dit als voordeel dat daar kennelijk meer geld opgenomen kan worden dan bij een reguliere pinautomaat. Anderzijds wordt hiermee direct een dekmantel gecreëerd. In Holland Casino wordt er vlak voor en vlak na 24.00 uur 10.000 euro opgenomen en voor 100 of 200 euro fiches gekocht. Een vaak gehoorde verklaring voor de bestemming van het geld is "ik heb het geld vergokt".

10. Medewerking Belastingambtenaar

In een aantal strafrechtelijke onderzoeken is evident dat er medewerking was van een belastingambtenaar. In die gevallen is de ambtenaar ook als medeverdachte beschouwd. De ambtenaar (Belastingtelefoon) gaf informatie over aangiften en moment van uitbetaling. Vermoedelijk vulde hij ook aangiften in.

In een ander strafrechtelijk onderzoek is niet naar voren gekomen dat er medewerking was van een Belastingambtenaar. Het was echter wel opvallend dat verdachte feilloos wist wanneer het bedrag op de rekening van haar klanten stond. Op dat moment nam zij contact op met haar klanten en maakte zij een afspraak wanneer haar klanten haar gingen betalen.

11. "Best Practice"

De olievlekwerking van de VT-fraude vindt z'n oorzaak in de mond-op-mondreclame van "best practices". Volgens een verdachte was het begonnen nadat hij bij een Iraakse klant een fout had gemaakt in zijn loonheffing waardoor deze een teruggaaf had gekregen van de Belastingdienst. Deze klant kwam vervolgens terug met een vriend die zo'n teruggave ook wilde.

Een andere verdachte had een bijstandsuitkering en wilde "wat meer onder de mensen zijn". Uit eigen ervaring had zij ontdekt hoe gemakkelijk je geld terug kunt krijgen als je een T-biljet invult met gefingeerde ziekte- en studiekosten. Dus ging ze in een café zitten en ging ook voor andere mensen T-biljetten invullen.

Deze reclame door middel van "Best Practices" staat tegenover problemen die mensen gaan ondervinden in de vorm van vragenbrieven door de Belastingdienst. In een enkel strafrechtelijk onderzoek heeft verdachte vervolgens nog bewijsstukken vervalst om als onderbouwing van de kosten te fungeren. In andere strafrechtelijke onderzoeken gaf verdachte "niet meer thuis".

12. Belastingtelefoon

In een aantal strafzaken heeft verdachte contact opgenomen met de Belastingtelefoon op het moment dat de Belastingdienst achter bleef met betalen. De Belastingtelefoon heeft telefoonnummers genoteerd waarnaar teruggebeld kon worden en de Belastingtelefoon heeft daarbij geconstateerd dat meerdere belastingplichtigen hetzelfde telefoonnummer hebben opgegeven en deze personen veelal geen vaste woon- of verblijfplaats in Nederland hebben.

Aan de hand van deze lijst heeft de Belastingdienst onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van Frobo's³ van deze sof-nummers in het kalenderjaar 2007. In totaal zijn honderdvijftien Frobo's aangetroffen. Bij onderzoek van deze Frobo's is vastgesteld dat vele malen met de telefoonaansluiting XXX is geïnformeerd naar de status van verschillende voorlopige teruggaven inkomstenbelasting.

d. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?

³ Telefonische vragen die binnenkomen bij de belastingtelefoon en genoteerd worden om door een medewerker van de Belastingdienst te laten beantwoorden.

De fraude kon in het verleden makkelijker ongemerkt plaatsvinden doordat mensen geen schriftelijke bevestiging van de Belastingdienst ontvingen over wijzigingen van hun bankrekeningnummer. Mede n.a.v. het strafrechtelijke onderzoek 40024 is daar verandering in gekomen.

Nu komt het dus regelmatig voor dat mensen de Belastingtelefoon bellen met een vraag over een gewijzigd bankrekeningnummer of een aangifte die zij niet ingediend hebben.

De fraudeonderzoeken die geanalyseerd zijn, kennen verder een wisselend scala van redenen waardoor de fraude aan het licht kwam:

- Een VT die in behandeling werd genomen o.a. omdat de hypotheekrente die in aftrek gebracht werd, hoger was dan de WOZ-waarde van de woning;
- Het onderzoeken van HOT/HOR-lijsten, waarvan overigens niet duidelijk is welke selectiecriteria hierbij gehanteerd worden en welke doorslaggevend waren voor het ontdekken van de fraude;
- Een signaal dat een groep studenten gebruik zou maken van VT's met gefingeerde aftrekposten om de opgebouwde studieschuld af te lossen. Van dit signaal is in de praktijk niets gebleken. Wel heeft dit signaal aanleiding gegeven tot het maken en uitvoeren van een query. Uit de query kwam naar voren dat er verschillende aangiften van eenzelfde IP-adres gedaan werden;
- Oplettende medewerkers van de Belastingdienst ontdekten in handgeschreven aangiften een bepaald patroon. De T-biljetten werden over meerdere jaren ingediend, vermeldten alle de aftrekposten ziektekosten en studiekosten met veelal ronde bedragen;
- Van handmatig gedane aangiften werd geconstateerd dat de opgegeven looninkomsten niet overeenkwamen met de in de Fi-base bekende loongegevens. Bovendien leek in deze gevallen de handtekening steeds dezelfde;
- Een anonieme klikbrief;
- De aandacht van de Belastingdienst werd gewekt door 9 bezwaarschriften die ingediend werden tegen de eigen aangiften inkomstenbelasting. Ter onderbouwing werden valse facturen bijgevoegd.

**e. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden? En
f. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen spelen hierbij een rol?**

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de mogelijke maatregelen om de VT-fraudes zoals die geanalyseerd zijn, aan de voorkant te onderkennen. Hierbij wordt dezelfde volgorde aangehouden als in paragraaf c. Hierbij dient nog opgemerkt te worden dat de maatregelen zoals die hier genoemd worden, niet getoetst zijn aan (technische) haalbaarheid. Het bespreken van de wenselijkheid en haalbaarheid van genoemde maatregelen, zal in een later stadium in een breder verband plaatsvinden.

Ten aanzien van de geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen die hiermee gemoeid zijn, zal geen volledig beeld gegeven worden. Ons overzicht van alle Belastingdienstsystemen is hiervoor ontoereikend.

1. Moment van aangifte doen:

VT's die na 1 september van enig jaar ingediend worden en die een bepaald bedrag te boven gaan, zouden aan verscherpte controle onderhevig moeten zijn.

Vergelijking van het VT-bedrag met voorgaande jaren, hoeft hierbij niet altijd een belangrijke signaalfunctie te hebben. Indien ook over voorgaande jaren onjuiste VT's ingediend zijn, zal een dergelijke vergelijking niet tot uitworp leiden. Een automatische controle met behulp van 'derdeninformatie' verdient derhalve de voorkeur. Het bedrag van de VT zou gerelateerd kunnen worden aan het bedrag van de loonheffing uit de Fibase van het voorgaande jaar (dan wel het lopende jaar). Indien het bedrag van de VT hoger is dan (x % van) de loonheffing, moet de VT aan nadere controle onderworpen worden.

2. IP-adres

Ten aanzien van de aangiften IB blijkt uit de meeste strafrechtelijke onderzoeken dat er een grote hoeveelheid aangiften op dezelfde dag ingediend werden. In sommige gevallen gebeurde dat nog handmatig, maar in dit digitale tijdperk verschuift dit steeds meer naar elektronische aangiften. Achteraf zijn deze aangiften vaak te herleiden naar één of enkele IP-adressen.

Het is van belang om een methode te ontwikkelen waarbij nieuwe "verdachte" IP-adressen ontdekt worden. IP-adressen die niet gekoppeld zijn aan een beconnummer en meer dan x-maal per dag gebruikt wordt voor het indienen van aangiften, dienen geselecteerd te worden voor nadere controle. Tijdens de themadag VT-fraude op 21 april 2010 is door Belastingdienstcollega's tevens de suggestie gedaan om de aandacht voor IP-adressen in internationaal perspectief te bezien. Op het moment dat voornoemde controle ingebouwd wordt, is het eigenlijk niet relevant of dit IP-adres vanuit het buitenland of binnenland gebruikt wordt.

In het kader van het project VT-fraude vindt nu al monitoring van IP-adressen plaats. De uitworp vanuit de HOT/HOR-lijsten wordt nader beoordeeld middels uitvraag op IP-adressen. Niet duidelijk is of de HOT/HOR-lijst uitsluitend opgesteld wordt op basis van de hoogte van VA's/aangiften of dat er ook (logische verbands)controles ingebouwd zijn. In de speerpunten van het project VT-fraude voor 2010 is wel vermeld dat gewerkt wordt aan een vervolquery op het VA-traject evt. in samenloop met de verlaging van de HOT/HOR-grens.

3. Digi-D

Ten aanzien van de frauduleuze aangiften die handmatig werden ingevuld en ingediend, is geconstateerd dat de handtekening veelal dezelfde is. De vraag is of het mogelijk is om (geautomatiseerd) een check uit te voeren op de echtheid van de handtekening. Banken hadden in het verleden een dergelijk systeem dat gebruikt werd voor het beoordelen van de ingevulde acceptgirokaarten.

In het digitale tijdperk waarin wij leven, verdient het echter geen aanbeveling om nog zwaar te investeren in een dergelijk systeem. Tegenwoordig worden nagenoeg alle aangiften en VA's elektronisch ingediend. Daarbij is het kennelijk mogelijk om een onbeperkt aantal aangiften van verschillende BSN's in te dienen met één DigiD. Ook blijkt het mogelijk te zijn om voor een willekeurig BSN een DigiD aan te vragen. Het verdient aanbeveling deze procedures opnieuw te bezien en aan te scherpen. Hierbij zou een bevestiging van de aangevraagde DigiD naar het adres gestuurd moeten worden dat hoort bij het betreffende BSN. Tevens zou de aangifte die ondertekend wordt met een andere DigiD-code dan die behoort bij het BSN, geblokkeerd moeten worden.

4. Klanten c.q. 'slachtoffers'

Er is een verschil in de strafrechtelijke zaken waarbij de klanten zelf betrokken waren bij het opstellen van een onjuiste aangifte en de zaken waarin de gegevens van personen buiten hun medeweten om gebruikt werden.

Voor de eerste groep klanten geldt dat het vaak mensen betreft die de Nederlandse taal niet spreken of schrijven en onbekend zijn met de (belasting)procedures. Voor deze groep is van belang om handhavingscommunicatie in te zetten, maar dan wel op een manier die specifiek gericht is op hun culturele achtergrond en hun communicatievermogen. Een voorbeeld kan zijn om bij de inburgeringcursus aandacht te besteden aan de fiscale verplichtingen, de gevaren die er bestaan als persoonlijke gegevens (BSN, bankrekeningnummer, bankpas en pincode) aan anderen ter beschikking gesteld worden en waar ze terecht kunnen voor (legale) bijstand voor belastingvragen.

Voor degenen wiens gegevens buiten hun medeweten om gebruikt werden, kan eveneens handhavingscommunicatie c.q. voorlichting zinvol zijn. Er is nu een reclamecampagne om je identiteit op internet te beschermen. In het verlengde hiervan kun je voorlichting voorstellen over waakzaamheid ten aanzien van

Belastingdienstenvelopen (klopt uw VT? Is uw bankrekeningnummer gewijzigd? Is uw toezendadres gewijzigd?) oftewel het beschermen van je fiscale identiteit.

5. Identiteitsfraude

Ter zake van de identiteitsfraude is de voorlichting van belang zoals onder punt 4 genoemd.

Uit de geanalyseerde strafrechtelijke onderzoeken blijkt dat de kennisgeving die de Belastingdienst tegenwoordig stuurt over een gewijzigd bankrekeningnummer of de aankondiging van een VT, een zeer goed alarmerend effect heeft. Het komt echter ook voor dat verdachte éérs het verplichte toezendadres laat wijzigen en pas daarna het bankrekeningnummer. Hiervoor is een aantal maatregelen denkbaar:

- Bevestig de wijziging van het verplichte toezendadres naar zowel het oude als het nieuwe adres; en/of
- Bevestig de wijziging van het bankrekeningnummer naar zowel het woonadres dat gekoppeld is aan het BSN als naar het verplichte toezendadres;
- Bouw een query die periodiek een analyse maakt van BSN's waarvan in tijdbestek van bijv. 3 maanden zowel het verplichte toezendadres als het bankrekeningnummer gewijzigd is.

In één strafrechtelijk onderzoek kwam naar voren dat verdachte voor verschillende BSN's het emailadres wijzigde in dat van hemzelf. Mogelijk kan ook een query gemaakt worden voor e-mailadressen die niet gekoppeld zijn aan een beconnummer maar wel meer dan x-keer voorkomen.

6. Loongegevens

In alle strafrechtelijke onderzoeken worden de loongegevens (werkgevers, loon en loonheffing) onjuist ingevuld.

De maatregelen die je zou kunnen nemen om deze fraudemethode in een vroeg stadium te onderkennen zijn als volgt:

Bouw een automatische controle in die

- de verantwoorde looninkomsten (en loonheffing) vergelijkt met het loon uit de Fibase van het voorgaande jaar (of evt. de voorgaande twee jaren). Met een bepaalde marge wordt de VT/aangifte IB uitgeworpen voor controle;
- binnen dezelfde aangifte of VT een cijfervergelijking uitvoert tussen de verantwoorde loonheffing en het loon;
- VT's vergelijkt met de actuele loongegevens uit de Fibase. Omdat frauduleuze VT's vaak in het najaar werden ingediend, is er al vergelijking mogelijk met de loongegevens die door werkgevers nu veelal al per maand ingediend worden;
- Alert zijn op posten die volgens de fibase een uitkering hebben en nu een (hoog) loon opgeven.

Volgens de VT-fraude rapportage 2009, wordt er vooronderzoek uitgevoerd om na te gaan of middels een query de afstemming met de voorgaande loongegevens kan worden gemaakt. In deze query zouden de loongegevens ten opzichte van de twee voorgaande jaren kunnen worden beoordeeld (is het loon consistent), alsmede de relaties tussen loonheffing (hoogte) in relatie tot het aangegeven loon. Begin 2010 zou hiervoor een plan van aanpak gereed moeten zijn.

Gezien het feit dat echt in alle fraudes gebruik gemaakt wordt van onjuiste loon c.q. loonheffinggegevens verdient deze maatregel hoge prioriteit.

7. Aftrekposten

Er is geen logische controle op de aard en omvang van de aftrekposten. Hierdoor kan het voorkomen dat de aftrek hypotheekrente hoger is dan de WOZ-waarde of de aftrekposten net zo hoog zijn als het nettoloon. Het inbouwen van een aantal logische controles zou dergelijke VT's/aangiften kunnen onderscheppen.

Het gaat hierbij om de volgende logische controles:

- Verhouding hypotheekrente/WOZ;
- Verhouding hypotheekrente/loon;

- Verhouding ziektekosten/netto loon (hetzelfde geldt voor andere individuele aftrekposten)
- Verhouding totale aftrekposten/netto loon;
- Verhouding onderlinge heffingskortingen (de combinatie ouderaftrek en combinatie toeslag is bijv. 'opmerkelijk');

Dergelijke logische controles kun je een bepaalde bandbreedte meegeven waarboven de aangiften uitgeworpen worden voor controle.

Daarnaast zijn er controles denkbaar die de betreffende aangifte/VT zelf overstijgen:

- Verhouding hypotheekrente ten opzichte van voorgaande jaren;
- Verbandscontrole tussen bepaalde heffingskortingen (kinderopvangtoeslag) en het BVR of het bestand voor de kinderbijslag (aantal kinderen);
- Verbandscontrole tussen aftrekposten en toeslagen (huurtoeslag en hypotheekrente);
- Verbandscontrole tussen de WOZ-waarde in de aangifte en die bekend is bij de gemeente;
- Verbandscontrole tussen de leeftijd van de persoon en de hoogte van de hypotheekrenteaftrek;
- Verbandscontroles tussen de posten in de VT en de daaropvolgende aangifte IB.

Een aantal van bovenstaande controles zullen goed mogelijk zijn c.q. al ondervangen worden door het VIA-traject. Hierbij dient de kanttekening gemaakt te worden dat wel bepalend is hoe er wordt omgegaan met wijzigingen die mensen aanbrengen op de vooringevulde velden.

Ten aanzien van de verbandscontrole met toeslagen is nog van belang dat dit een belangrijke succesfactor is om de eventuele schade voor de Belastingdienst te beperken. Indien iemand hogere loongegevens invult op zijn VT, impliceert dat het vervallen van het recht op toeslagen. Die zouden dan direct stopgezet kunnen worden c.q. de 'ten onrechte' verstrekte toeslagen kunnen dan verrekend worden met de aangevraagde VT. In geval van hoge VT's in combinatie met identiteitsfraude zal het 'slachtoffer' sneller aan de bel trekken als de toeslag wordt stopgezet, hetgeen de kans op ontdekken groter maakt.

8. Bedragen

Indien mensen bedragen in een aangifte verzinnen, blijkt er een natuurlijke voorkeur te bestaan voor getallen. Daarnaast blijkt in de strafrechtelijke onderzoeken dat er vaak sprake is van 'ronde bedragen'. Het invoeren van een chikwadraattoets op de bedragen zoals die opgenomen zijn in de aangiften, uitgevoerd met een bepaalde foutenmarge, kan de aangiften uitwerpen die met een betrouwbaarheid van bijv. 95% fictieve bedragen bevat.

9. Uitbetaling

Voor de situatie waarin uitbetaald wordt op een bankrekeningnummer dat niet op naam staat van belastingplichtige maar zich onder de beschikkingsmacht van de verdachte bevindt, is een aantal controles denkbaar:

- De Belastingdienst ontvangt van banken de saldiggegevens van bankrekeningen op naam van belastingplichtige (geregistreerd in Vastgiro?). Dit wordt via het BSN gekoppeld om o.a. opgenomen te worden in de VIA. Derhalve zou koppeling van het bankrekeningnummer waarop de VT uitbetaald moet worden, met voornoemd bestand moeten plaatsvinden. Als het bankrekeningnummer niet behoort bij belastingplichtige/het BSN, dient uitworp van de VT plaats te vinden. Een dergelijke check zou je ook kunnen uitvoeren op het moment dat een bankrekeningnummer gewijzigd wordt.
- Indien een bankrekeningnummer meer dan 4 keer gebruikt wordt bij verschillende BSN's, dient uitworp plaats te vinden. In deze controle is of wordt inmiddels voorzien.

- Bij wijziging van het bankrekeningnummer wordt inmiddels door de Belastingdienst een schriftelijke bevestiging gestuurd. Toch blijkt in de praktijk dat niet iedereen reageert als het bankrekeningnummer ten onrechte gewijzigd wordt. In gevallen waarin twijfel is over de wijziging van het bankrekeningnummer, verdient het aanbeveling om niet alleen een schriftelijke bevestiging te sturen maar ook telefonisch contact op te nemen.

Uit de strafrechtelijke onderzoeken kwam ook naar voren dat er bankrekeningnummers gebruikt werden van personen die geen verblijfsvergunning meer hadden. Voor het openen van een bankrekeningnummer geldt een legitimatieplicht waarbij ook gevraagd wordt naar het BSN. De vraag is of het intern voor de Belastingdienst mogelijk is om personen die een tijdelijke verblijfstatus hebben of in een verblijfsvergunningprocedure zitten, een 'herkenbaar' BSN te geven. Je kunt hierbij denken aan een vast begincijfer. Met banken kun je vervolgens de afspraak maken dat je informatie uitwisselt ten aanzien van bankrekeningnummers die gekoppeld zijn aan deze BSN's. Enerzijds monitoort de bank de geldbewegingen op deze rekeningen. Anderzijds informeert de Belastingdienst de bank als het BSN ingetrokken wordt (doordat de verblijfsvergunning geweigerd is en de persoon Nederland moet verlaten, of de tijdelijke verblijfstatus is afgelopen e.d.). De Belastingdienst informeert de banken ook indien het BSN van de persoon gewijzigd wordt omdat een permanente verblijfstatus wordt gegeven.

De Belastingdienst kan er zelf ervoor zorgdragen dat er geen betalingen meer plaatsvinden aan BSN's die ingetrokken zijn.

Een dergelijke maatregel hoeft geen culturele lading te hebben omdat je deze werkwijze ook uit kunt breiden met bijv. gedetineerden (> x-jaar). Wel zal bij het beoordelen van de wenselijkheid en haalbaarheid van deze maatregelen de Wet Privacygegevens een nadrukkelijke rol spelen.

10. Medewerking Belastingambtenaar

Er moet streng opgetreden worden tegen medewerking aan VT-fraude door medewerkers van de Belastingdienst. Er hebben kennelijk enkele ontslagen plaatsgevonden naar aanleiding van strafrechtelijke onderzoeken. Teneinde een preventieve werking te hebben naar de andere belastingdienstmedewerkers en om recht te doen aan hun integriteitsgevoel, moet het ontslag c.q. de disciplinaire maatregelen gepubliceerd worden op de beeldkrant. Dat hoeft uiteraard niet onder vermelding van de persoonlijke gegevens plaats te vinden, maar wel voorzien te zijn van de casusbeschrijving.

11. "Best Practice"

Binnen bepaalde subculturen is bekend dat op een eenvoudige manier geld terug te krijgen is van de Belastingdienst door het (laten) invullen van VT's. De "best practices" dienen als reclame.

In het kader van het project VT-fraude wordt zelf niet de publiciteit gezocht. Misschien moet dat om deze reden juist wel gedaan worden. De Belastingdienst zou "bad practices" hiertegenover moeten stellen. Hierbij kan gedacht worden aan de problemen die mensen naderhand ondervinden met de Belastingdienst in de vorm van vragenbrieven en invorderingsmaatregelen. De 'slachtoffers' zelf kunnen hierbij aan het woord komen. Naast de "bad practices" zou ook aangegeven moeten worden wat mensen kunnen doen als ze benaderd zijn over VT (fraude) of vragen hebben over hun eigen aangifte/VT's.

Verspreiding van deze 'reclame' om VT-fraude toch vooral te vermijden, zou plaats kunnen vinden in de vorm van voorlichtingsmateriaal en handavingscommunicatie. Voor wat betreft het voorlichtingsmateriaal kun je denken aan folders in verschillende talen die o.a. neergelegd worden in (internet)cafés en buurthuizen waar de problematiek het grootst was c.q. is. Ook kun je denken aan voorlichting bij asielzoekerscentra of via TV-uitzendingen in verschillende talen en een "banner" bij het downloaden van het aangifteprogramma of voor het inzenden van de aangifte.

12. Belastingtelefoon

De Belastingtelefoon heeft inmiddels een verbijzonderd team opgesteld voor de behandeling van fraudesignalen. Belangrijk is echter dat ook de medewerkers die niet in dat speciale team zitten, geïnstrueerd worden. Het gaat om de personen die telefoontjes krijgen over het moment van uitbetaling van aanslagen of vragen over gewijzigde bankrekeningnummers of een VT die ze zelf niet aangevraagd hebben. Dergelijke signalen wijzen bijna altijd op fraude. De medewerkers van de Belastingtelefoon moeten dergelijke signalen onderkennen en registreren zodat het verbijzonderde team daar verdere actie op kan ondernemen. Het verdient aanbeveling om voor de medewerkers van de Belastingdienst een werkinstructie hieromtrent op te stellen.

In een strafrechtelijk onderzoek is door medewerkers van de Belastingtelefoon geconstateerd dat meerdere belastingplichtigen hetzelfde telefoonnummer hebben opgegeven en deze personen veelal geen vaste woon- of verblijfplaats in Nederland hebben. De vraag is nog in hoeverre bij de Belastingtelefoon de inkomende telefoonnummers geregistreerd worden en of deze registratie te benutten is om structurele selecties op te maken.

g. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja, welke?

Slechts in één zaak is de verdachte van oorspronkelijk Nederlandse afkomst. In de andere zaken is er sprake van oorspronkelijk Surinaamse afkomst (3x), Libanees, Iraakse (2x), Turks en Angolees-Portugees.

Voor wat betreft de 'klanten' van de verdachten moet onderscheid gemaakt worden tussen zaken waarbij de verdachten met misbruik van derden en gebruik van handlangers fraude pleegden en de zaken waarin verdachten tegen een vergoeding valse aangiften invulden voor hun 'klanten'.

In het eerste geval gebruikten de verdachten alle identiteitsgegevens die zij konden verkrijgen, zoals van verslaafden, criminelen, bejaarden etc, zonder dat betrokkenen daar (altijd) weet van hadden. In dat geval waren de 'klanten' (slachtoffers) zowel autochtoon als allochtoon.

De 'klanten' van de tweede groep verdachten zijn vrijwel steeds van allochtone afkomst, bijvoorbeeld uit de Iraakse gemeenschap of Surinaams/hindoestaanse gemeenschap.

Binnen de Iraakse leefgemeenschap ging kennelijk het verhaal dat verdachte(n) voor teruggaven kon zorgen als een lopend vuurtje. Daarnaast waren er bemiddelaars die mensen actief benaderden of zij ook geld van de Belastingdienst terug wilden hebben.

Uit de verklaring van getuigen en verdachten blijkt het volgende:

- dat iedere Koerd weet dat er een groep bezig is om belastingaangiften op te maken en op die manier geld van de Belastingdienst te krijgen
- dat deze werkwijze van de Marokkaanse gemeenschap is overgekomen en overgeslagen naar de Koerden
- dat ☐ vermoedelijk alleen succes heeft gehad met deze belastingfraude omdat hij aanzien had in de Koerdische gemeenschap. ☐ is ☐ geweest van de Koerdische school en de Koerdische vereniging in zijn woonplaats. Hij was het gezicht van de Koerdische gemeenschap.

Daarnaast konden veel van deze mensen zelf geen aangifte invullen omdat ze niet konden lezen en schrijven. Handhavingscommunicatie in de oorspronkelijke vorm zal voor deze vorm van fraude c.q. deze 'klantenkring' haar doel dan ook missen simpelweg omdat door de taalbarrière de mensen niet bereikt worden.

Veel Koerdische mensen waar ☐ een aangifte voor heeft gedaan, hebben allemaal een probleem met de Belastingdienst gekregen en moesten geld terugbetalen. Hoewel tegen een groot aantal klanten een invorderingstraject is opgestart is er bij de meesten niets meer te halen. Men heeft het geld al opgemaakt aan luxe

goederen, vakanties (naar Irak!) of vergokt. Dat laatste is een dermate veelgehoord argument dat er vermoedelijk sprake is van instructie op dit punt.

Het element dat de verdachte een bepaalde vertrouwenspositie innam, verdient nog wel de aandacht. In een andere zaak deed verdachte zich voor als een medewerkster van de Belastingdienst om vertrouwen te wekken.

In verschillende zaken werden sociaal-economisch kwetsbare mensen gebruikt als mededader. Het gaat hierbij om daklozen, drugsverslaafden en asielzoekers die gevraagd werd om een bankrekening te openen of beschikbaar te stellen en soms ook geld op te halen.

Tot slot is er in verband met een lopende zaak in regio Haaglanden begin dit jaar een query uitgevoerd van nieuw verstrekte BSN's sinds 1 januari 2008. Deze lijst van bijna 90.000 BSN's geeft een scala van verschillende nationaliteiten weer. De query is uitgevoerd om aard en omvang van een vermeend probleem met Bulgaren inzichtelijk te maken.

h. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja, welke?

In de helft van de zaken hield verdachte zich uitsluitend bezig met VT-fraude. In sommige gevallen was daarbij wel sprake van valsheid in geschrifte doordat valse facturen opgemaakt werden ter onderbouwing van de aftrekposten.

In 2 gevallen was er naast VT-fraude ook sprake van omzetbelastingfraude. Eén verdachte maakte eveneens valse salarisspecificaties op om voor personen kredieten te verkrijgen. Tot slot was er één verdachte die naast de VT-fraude ook identiteitsfraude en fraude met zorg-en huurtoeslag pleegde.

In één strafrechtelijk onderzoek kwam naar voren dat de verdachte gebruik maakte van verschillende Ltd's. De fiscale consequenties van deze structuur zijn geen onderwerp van onderzoek geweest. Gezien het vestigingsadres van de Ltd is er sprake van structuur van een bekende leverancier waarbij noch in Nederland noch in Engeland belasting betaald zal worden.

i. Was er sprake van recidive?

In de helft van de zaken is er sprake van eerdere fraude met onterechte uitbetalingen door de fiscus dan wel bijstandsfraude. Daarnaast is in nog 2 zaken sprake van een verdachte met antecedenten op naam.

De strafrechtelijke veroordeling zal derhalve in tenminste 75% van de gevallen niet leiden tot een verbeterde (belasting)moraal bij de verdachte. Het meest sprekende voorbeeld is de verdachte die in verzekering gesteld werd op verdenking van VT-fraude. Op 28 februari 2008 werd deze verdachte in vrijheid gesteld. Vastgesteld is dat deze persoon vanaf november 2008 tot maart 2010 wederom onjuiste VT's indient bij de Belastingdienst. Uit de telefoontap wordt duidelijk dat de Belastingdienst als 'flappentap' wordt beschouwd:

"Ik ga er nu op een andere manier mee bezig, met dit, maar niet bij mij thuis hé, maar ik moet effe mijn zakken vullen, begrijp je, (.....)"

6. Conclusies en aanbevelingen

In deze rapportage is een weergave opgenomen van de analyse van 8 strafrechtelijke onderzoeken op het terrein van VT-fraude. Er zijn duidelijke patronen waarneembaar in de modus operandi. Mede hierdoor is er een veelheid aan maatregelen denkbaar om dergelijke fraude in een vroeg stadium te onderkennen en te voorkomen.

De conceptrapportage van juni 2010 is op 24 augustus '10 besproken met de projectleider VT-fraude [redacted]. Tijdens deze bespreking is een nadere toelichting gegeven, zijn afspraken gemaakt over het vervolgtraject van de aanbevelingen en een latere vervolganalyse.

De genoemde maatregelen zullen in een brede groep besproken worden op wenselijkheid en haalbaarheid. In deze groep zullen in ieder geval IM, keten IH en B/CA en de auteurs van dit rapport vertegenwoordigd zijn.

In overleg is besloten om de nog lopende strafrechtelijke onderzoeken (bijlage 10) op dit moment niet verder te analyseren. Waarschijnlijk geeft een analyse van deze zaken hetzelfde beeld als opgenomen in dit rapport. Afgesproken is om eerst met de aanbevelingen uit dit rapport aan de slag te gaan en pas in een later stadium een vervolganalyse uit te voeren. Hierbij kan gedacht worden aan een analyse op zaken die door het uitvragen van IP-adressen ontdekt zijn. Een vraag die op dat moment aan de analyse toegevoegd zal worden is op welke wijze de maatregelen vanuit het VT-project van invloed zijn geweest op het ontdekken van de fraude. Tot slot is van belang dat ook in de analyse verbinding gezocht wordt met Toeslagen. Mogelijk zijn er maatregelen denkbaar die van nut zijn voor beide vormen van systeemfraude.

Diversiteit

Tot slot willen wij nog aandacht vragen voor het onderwerp "Diversiteit" dat naar voren komt bij de VT-fraudes. Uit de onderzoeken komt naar voren dat deze vorm van fraude gebezigd wordt door specifieke groepen c.q. subculturen. Het is van belang om meer kennis te vergaren over de achtergrond van de daders of dadergroepen, motieven en beweegredenen. Deze kennis kan benut worden om een effectieve handhaving vorm te geven. Hierbij kan gedacht worden aan preventie bijv. in de vorm van handhavingscommunicatie. Als wij kennis vergaren over de wijze van communiceren en de kanalen die daarbij gebruikt worden, kunnen we die ook benutten om onze boodschap te verspreiden. Maar we kunnen ook denken aan het benutten van de kennis om ons toezicht en opsporing beter te richten. Als voorbeeld kunnen we noemen het runnen van informanten in specifieke groepen of subculturen om nieuwe vormen van (VT-)fraude te detecteren of het effectiever horen van verdachten door kennis van mentaliteit, gewoonten en gebruiken.

Het benoemen van een cultureel aspect van een vorm van fraude kan beladen zijn en kan soms al (te?) snel als stigmatiserend worden beschouwd. Toch is het een feit dat de samenleving steeds diverser wordt, door verandering in de samenstelling van de bevolking (immigratie en emigratie) en door grote processen als emancipatie, globalisering en individualisering. De toegenomen diversiteit is in veel opzichten verrijkend voor samenlevingen, maar brengt ook problemen met zich mee. Het onderwerp 'diversiteit' komt dan ook steeds meer in de belangstelling. In juni '10 is van het Tijdschrift Criminologie een themanummer verschenen over "Criminaliteit, migratie en etniciteit".

In het kader van het project "Innovatie in de opsporing" van de FIOD, wordt onderzoek gedaan naar de aard van de problemen die diversiteit met zich mee brengt en in welk opzicht ze relevant zijn voor de FIOD en breder, voor de Belastingdienst. Vervolgens zal het onderzoek zich o.a. richten op de vraag hoe organisaties diversiteit als tegenkracht kunnen gebruiken om in te kunnen spelen op de veranderingen in de samenleving.

In het kader van VT-fraude verdient het aanbeveling om nader onderzoek te doen naar de vraag of en in hoeverre diversiteit een rol speelt en hoe dit benut kan worden in het effectief bestrijden van deze vorm van fraude.

7. Bijlagen

1. Overzicht van de strafrechtelijke onderzoeken (mei'2010)
2. Analyse 40.024
3. Analyse 40.507
4. Analyse 40.683 (incl. 45.244)
5. Analyse 41.001
6. Analyse 44.405
7. Analyse 44.803
8. Analyse 45.749
9. Analyse 45.761 (aanvangsfase)

10. Overzicht overige zaken (43.674, 45.273, 43.671 en 46.119)

Bijlage 1: Overzicht VT-fraude

Gefisnr	Aantal BSN	Nadeel sr	Fase	Opmerkingen
Zuidoost				
45.345	2	45.000	Opsporing	Planning 05-2010
Zuidwest				
38.473	54	102.000	Gesloten	Veroordeeld op 08-09-2009 tot 100 uur dvl, geen HB
43.674	>150	67.000	Opsporing	+ OB 475.000 (verdachten moeten opgespoord worden)
44.787	6	74.000	CA	14-01-2010 ingezonden aan CA
42.843	3	7.000	Gesloten	+ OB 31.000 Op 11-8-2009 stopzittingsverbaal. Sepot
43.461	1	11.000	CA	07-12-2009 ingezonden aan CA
44.514	3	40.000	Gesloten	08-02-2010 Sepot
45.998	7	145.492	SO	
46.000	1	52.144	SO	Komt meer bij
46.342 / 43.674	1	121.225	SO	
Noordoost				
40.683			OM	Veroordeeld op 8 april 2010 12 mnd ww 4 vw.
45.548			OM	Zie 40.683
43.044	9	180.000	OM	13-08-2009 ingezonden aan OM
45.244	180	400.000	OM	Gevoegd bij 45.548
40.507	100	500.000	Gesloten	10-11-2008 Sepot
45.273	60	213.000	Opsporing	Planning 12-2010
40.024	>200	600.000	OM	13-01-2009 ingezonden aan OM. Gereed voor zitting
			OI	Start 2010
Noordwest				
43.671			Opsporing	
45.749	883	6.143.902	Opsporing	
45.148	1	15.000	Gesloten	Terug naar eenheid.
Pr. 45263	7			
	42			
Nnb	28		OI	
West				
44.803*	+/- 6.500 + 40 dossiers	23.000.000	OM	Hoofdverdachte Veroordeeld tot 1275 dgn hechtenis + boete 74.000. Geen HB
44.426	7	72.000	Opsporing	+ Toeslagen Planning 04-2010
45.761	65	1.624.993	Opsporing	Nog groeiende
44.405	20	306.000	CA	Recidivist. Op 25-01-2010 ingezonden aan CA. Zitting 10-03-2010 eis 3 jaar onv.
46.119	113	1.241.000	Opsporing	Planning 07-2010
Midden				
41.001	28	700.000	CA	Op 29-12-2009 ingezonden aan CA

Volgorde verschillende fasen:

Prewaag (opwerken door FIOD-ECD)

SO = Selectieoverleg

TPO = Tripartiteoverleg

Opsporing

CA = Opsporing afgerond, ter beoordeling CA

OM = Opsporing afgerond ter beoordeling OM

* 44.803: Aangetroffen zijn 6413 aangiften IB 2007, 6201 aangiften IB 2008, 276 verzoeken VT 2008. Mogelijk hebben meerdere aangiften betrekking op hetzelfde BSN, dit is in het onderzoek

niet uitgezocht (niet relevant voor het strafdossier). Nadeel in PV is 11.499.742,00 (alleen het nadeel van harde feiten is opgeteld).

Bijlage 2 : Analyse 40.024

Samenvatting

In de periode 20 oktober 2003 t/m 14 december 2006 zijn bij de Belastingdienst/Oost/kantoor Enschede alsmede bij de Belastingdienst/Rijnmond/kantoor Rotterdam een 31-tal aangiften inkomstenbelasting ingediend welke – indien conform geregeld – zouden leiden tot een teruggaaf. In totaal gaat het om ruim honderd c.q. honderden aangiften IB (T-formulieren) die vals opgemaakt en ingediend zijn. Er zijn valse gegevens opgenomen van werkgevers, lonen, loonheffingen en opgevoerde buitengewone lasten en ziektekosten. Hierbij is gebruik gemaakt van sofi-nummers en bankrekeningnummers van anderen. Een groot aantal aangiften staat op naam van asielzoekers, waarvan sommigen reeds zijn vertrokken naar het buitenland. Sommige aangiften hebben reeds daadwerkelijk tot een teruggaaf geleid. De teruggavevraagde bedragen zijn met gebruikmaking van derden geïncasseerd. Hij gaf hen opdracht deze uitbetaalde bedragen op te nemen bij geldautomaten in bijvoorbeeld casino's en bij banken, alsmede op te laten nemen bij bankkantoren, waardoor het niet direct mogelijk is om vast te stellen aan wie de opgenomen gelden ten goede komen. Tevens heeft hij gebruik gemaakt van bankrekeningen op naam van derden en over deze bankrekeningen de ten onrechte uitbetaalde gelden laten lopen, waardoor het normaal gesproken niet mogelijk is direct de herkomst van deze gelden te herleiden.

Bij volledige uitbetaling van teruggaven in verband met door hem opzettelijk ingediende, valselijk opgemaakte T formulieren zou dat de staat indicatief een nadeel hebben kunnen berokkenen van ongeveer € 2.000.000,--.

1. Inventarisatie van de casus op de volgende vragen:

a. Wat was de aard van de fraude?

Valse aangifte IB door het ten onrechte opvoeren van:

- hoge looninkomsten die niet matchen met de Fibase
- te hoge te verrekenen loonheffing, welke in geen verhouding staat tot de opgevoerde loonsommen
- buitengewone lasten (ziektekosten)
- heffingskortingen.

Overige kenmerken van de aangiften:

1. Alle aangiften zijn handmatig gedaan, waarbij het handschrift op deze aangiften vermoedelijk steeds dezelfde is.
2. Voor het terugstorten van deze bedragen worden in deze aangiften inkomstenbelasting bankrekeningnummers opgenomen, welke over het algemeen niet op naam staan van de personen op wiens naam de betreffende aangifte is opgemaakt. Van een aantal belastingplichtigen is te achterhalen dat het bankrekeningnummer, welke vermeld staat op de aangifte t.b.v. de teruggaaf, niet op naam van de belastingplichtige zelf staat. Er worden ook rekeningnummers gebruikt van personen die kennelijk Nederland hebben verlaten.

b. Wat was de omvang van de fraude?

Het onderzoeksdossier bestaat uit ongeveer *tweehonderd en vijftig aangiften*, welke valselijk zijn opgemaakt. Hierbij zijn tientallen namen van veelal mensen van buitenlandse afkomst gebruikt en meerdere bankrekeningen, met een tenaamstelling die doet vermoeden dat het om bankrekeninghouders gaat met een allochtone herkomst.

☐ heeft tenminste € 600.000,-- uitbetaald gekregen in verband met de valselijk opgemaakte T – formulieren, waarbij kan worden opgemerkt dat door de Belastingdienst ook nog tijdig ruim € 230.000,-- is geblokkeerd, waarbij vervolgens nog kan worden opgemerkt dat door de belastingdienst vele aangiften al in een vroeg stadium werden onderschept en helemaal niet tot een uitbetaling hebben geleid.

Bij volledige uitbetaling van teruggaven in verband met door hem opzettelijk ingediende, valselijk opgemaakte T formulieren zou dat de staat indicatief een nadeel hebben kunnen berokkenen van ongeveer € 2.000.000,--.

c. Wat was de periode van de fraude?

20 oktober 2003 t/m 14 december 2006

Valse aangiften opgemaakt in februari/maart 2007 (ook over voorgaande jaren vanaf 2003)

d. Wat was de plaats van de fraude?

Belastingdienst/Oost/kantoor Enschede (asielzoekerscentrum Enschede)

alsmede bij de Belastingdienst/Rijnmond/kantoor Rotterdam

e. Wat waren de modus operandi?

De modus operandi in deze casus waren als volgt:

- Een uitzendbureau (Randstad of Tempo Team) werd opgevoerd als werkgever.
- Een medewerker van de Belastingdienst (Belastingtelefoon) hielp bij de fraude. Hij gaf informatie over aangiften m.n. wanneer een VA verleend werd en de betaling te verwachten was. Hij haalde de informatie uit ABS waarvoor hij geautoriseerd was (het Algemeen Belastingstelsel, waarin hij de betaalbaarstelling van de voorlopige aangifte kon zien). Hij keek ook de BSN's na (vermoedelijk of er al een aangifte ingediend was e.d.) en vulde waarschijnlijk ook de aangiften (gedeeltelijk) in.
Noot: als je belt met de Belastingtelefoon dan krijg je ook informatie over de status van de Voorlopige Aanslag en verwachte datum van betaling. Je moet dan wel je BSN hebben en geboortedatum.
- Een groot aantal aangiften staat op naam van asielzoekers, waarvan sommigen reeds zijn vertrokken naar het buitenland. Asielzoekers en andere allochtone Nederlanders zijn vaak kwetsbaar voor 'lieden' zoals de verdachte, omdat zij zelf de Nederlandse taal niet kunnen spreken en schrijven. Bovendien kennen zij de Nederlandse (belasting)procedures niet. Hen wordt verteld dat ze geld kunnen krijgen als ze die "kennis" het aangiftebiljet in laten vullen en dat ze ook recht hebben op dat geld. Zij gaan derhalve af op de mooie praatjes die ze voorgeschoteld krijgen.
- Mensen stelden hun bankrekeningnummer ter beschikking om de teruggaven op te ontvangen. Er werden ook bankrekeningnummers gebruikt van personen die geen verblijfsvergunning meer hadden en Nederland al verlaten hadden.
- Mensen gaven hun bankpasje en pincode omdat:
 - Zij zelf toch geen inkomen hadden en er dus eigenlijk niets op die rekening stond;
 - Mensen geen verblijfsvergunning meer hadden en Nederland moesten verlaten;
 - De verdachte een aanzien had in de Koerdische gemeenschap;
 - De mensen een (klein) deel van het geld kregen dat de Belastingdienst daar op stortte.
- Door diverse bankrekeningen te gebruiken en vervolgens de paper trail te doorbreken door gelden contant op te nemen is getracht de herkomst en de uiteindelijke bestemming van deze gelden volledig te versluieren en kon voorkomen worden dat er een direct verband met de verdachte werd gelegd.
- Verdachte liet anderen voor hem geldopnames doen, zowel bij Holland Casino als bij bankfilialen. Als de geldopname plaatsvond bij een bankfiliaal dan werd er niet meer opgenomen dan € 4.500,-- per keer, per bankfiliaal, aangezien dan legitimatie van diegenen die op moesten nemen niet vereist was.
- Geldopnames vonden vaak plaats in Holland Casino. Enerzijds heeft dit als voordeel dat daar kennelijk meer geld opgenomen kan worden dan bij een reguliere pinautomaat. Anderzijds wordt hiermee direct een dekmantel gecreëerd. In Holland Casino wordt er vlak voor en vlak na 24.00 uur 10.000 euro opgenomen en voor 100 of 200 euro fiches gekocht. Een vaak gehoorde verklaring voor de bestemming van het geld is "ik heb het geld vergokt".
- Meerdere mensen binnen de organisatie van verdachte fungeerden als geldbewaarder.

f. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?

Reguliere controle van een aantal aangiften IB (mogelijk uitworp vanwege mismatch aangifte en Fibase).

Het betreft handmatig gedane aangiften, waarbij de opgegeven looninkomsten niet overeenkomen met de in de Fi-base bekende loongegevens. De handtekening lijkt steeds dezelfde⁴.

Medio augustus 2006 is er bij de politie Twente een anonieme klikbrief binnengekomen. In deze klikbrief wordt gewezen naar een persoon genaamd ☐ die opzettelijk onjuiste aangiften inkomstenbelasting invult op naam van uitgeprocedeerde asielzoekers.

Voor wat betreft het onderzoek zijn de volgende methoden in het bijzonder succesvol geweest:

- * Horen medeverdachten
- * Telefoontaps
- * Locatiebepaling adhv telefoongebruik
- * Schrijfblokken (huiszoeking)

g. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden?

- *De vermelde looninkomsten komen niet overeen met de gegevens uit de Fi-base:* bouw een automatische check in tussen de looninkomsten en het loon uit de Fibase van het voorgaande jaar. Uiteraard moet er hierbij een marge in acht genomen worden, maar bij een grote afwijking moet de VT uitgeworpen worden.
- *De opgevoerde bedragen aan loonheffingen staan in geen verhouding tot de opgevoerde loonsommen, en wel zodanig dat één en ander zou leiden tot grote teruggaven inkomstenbelasting.* Dit kan door een interne cijfervergelijking (binnen dezelfde VT) ondervangen worden. De verhouding tussen de opgevoerde loonheffing en het opgevoerde loon mag niet hoger dan 0,5 zijn.
- *Het bankrekeningnummer staat niet op naam van de belastingplichtige.* Het bestand dat wij van banken krijgen wordt gekoppeld aan de sofinummers. Kunnen wij de match maken dat het opgevoerde bankrekeningnummer bij betreffende belastingplichtige hoort? Je kunt ook die check uitvoeren op het moment dat een bankrekeningnummer gewijzigd wordt.
- *De handtekening was veelal dezelfde:* hoe werkt het systeem om handmatig ingediende aangiften in te voeren bij de Belastingdienst? Is het mogelijk hier een check op de handtekening uit te voeren. De banken hadden eveneens een dergelijk systeem om de handtekeningen op de acceptgirokaarten te checken.
- *Een groot aantal aangiften staat op naam van asielzoekers, waarvan sommigen reeds zijn vertrokken naar het buitenland:* Markeer in BVR en ABS de personen die in een procedure om een verblijfsvergunning zitten.
- *Diverse bankrekeningnummers werden gebruikt:* bouw een controle in dat uitwerp plaatsvindt indien bankrekeningnummers meer dan x-keer voorkomen. (hier is of wordt reeds in voorzien).
- *Geldopnames vonden vaak plaats in Holland Casino:* mij is niet bekend hoe e.e.a. rondom casino's geregeld is. Voor wat betreft het argument "gokken" zou je voor kunnen stellen dat het Casino kasbewijzen uitgeeft bij aankoop van fiches boven een x-bedrag. Het argument "ik heb het geld niet meer, het is vergokt" zou dan onderbouwd moeten worden met kasbewijzen. Daarmee voorkom je nog niet dat het geld opgenomen wordt. Is er voldoende reden om bij Holland Casino een ruimere geldopname mogelijk te maken? En als dat zo is, kan dat dan niet gekoppeld worden aan een legitimatieplicht?
- *Er werden bankrekeningnummers gebruikt van personen die geen verblijfsvergunning meer hadden:* voor het openen van een bankrekeningnummer is een legitimatieplicht waarbij ook gevraagd wordt naar het BSN. Het vraagt wat interne administratie, maar zou je binnen de Belastingdienst afzonderlijke BSN's kunnen hanteren voor personen die een tijdelijke verblijfstatus hebben, in een verblijfsvergunningprocedure zitten e.d.? Met banken kun je de afspraak maken dat je informatie uitwisselt ten aanzien van die bankrekeningnummers; Enerzijds monitort de bank de geldbewegingen op deze rekeningen. Anderzijds informeert de B'dienst de bank als het BSN ingetrokken wordt (doordat de verblijfsvergunning geweigerd is en de persoon Nederland moet verlaten, of de tijdelijke verblijfstatus is afgelopen e.d.). Een dergelijke maatregel hoeft geen culturele lading te hebben omdat je deze werkwijze ook uit kunt breiden met bijv. gedetineerden (> x-jaar). Ook zou de Belastingdienst bij ingetrokken BSN's elke uitbetaling moeten blokkeren tot nader onderzoek.

⁴ Die handmatige aangiften moeten ergens ingevoerd worden. Dan heb je een globaal 'toetsmoment'. Hoe loopt dit proces en wat zijn de voorschriften? Wordt er automatisch ingelezen?

- *Het betrof een kwetsbare bevolkingsgroep:* Doordat deze mensen onbekend zijn met taal, cultuur, regels etc. in Nederland, vormen zij een kwetsbare groep. Bij de inburgeringscursus zou je dan ook aandacht moeten besteden aan dit soort aspecten: wat zijn de fiscale rechten en plichten, wat zijn de valkuilen (personen zoals ☐ die misbruik maken), wat kan dat voor consequenties opleveren, waar kunnen ze terecht voor (legale) bijstand ten aanzien van fiscale aangelegenheden etc.
- *Het betrof een bepaalde bevolkingsgroep, eerst Marokkanen en daarna Koerden:* Een nadere studie naar culturele aspecten van deze fraudevorm en de wijze waarop dit ook benut kan worden in het voorkomen ervan, is vereist.

h. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen speelden hierbij een rol?

Een aantal koppelingen en logische controles zijn van groot belang om ook al bij voorlopige teruggaven te hanteren.

Logische controle (binnen de aangifte):

- verhouding loonheffing/loon
- verhouding hypotheekrente/loon
- verhouding ziektekosten/loon
- verhouding onderlinge heffingskortingen
- verhouding loonheffing met voorgaand jaar
- idem ten aanzien van loon, hypotheekrente
- chikwadraattoets op de ingevulde bedragen

Dergelijke logische controles kun je een bepaalde bandbreedte meegeven waarboven de aangiften uitgeworpen worden voor controle.

Koppelingen

- loongegevens met de fibase van vorig jaar; boven een bepaalde bandbreedte uitworp
- hypotheekrente met huurtoeslag; uitworp in geval het veld hypotheekrente is ingevuld en er tevens een huurtoeslag bekend is bij toeslag
- bepaalde heffingskortingen met het bestand voor de kinderbijslag (aantal kinderen)

i. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja, welke?

Verdachte ☐ is in ☐ geboren en is een asielzoeker uit Irak. Men vermoedt dat er een georganiseerde organisatie achter ☐ schuil gaat.

Uit de verklaring van getuigen en verdachten blijkt het volgende:

- dat iedere Koerd weet dat er een groep bezig is om belastingaangiften op te maken en op die manier geld van de belastingdienst te krijgen
- dat deze werkwijze van de Marokkaanse gemeenschap is overgekomen en overgeslagen naar de Koerden
- dat ☐ vermoedelijk alleen succes heeft gehad met deze belastingfraude omdat hij aanzien had in de Koerdische gemeenschap. ☐ is ☐ geweest van de Koerdische school en de Koerdische vereniging in ☐. Hij was het gezicht was van de Koerdische gemeenschap.

De Koerden stelden vertrouwen in ☐ vanwege zijn aanzien in de gemeenschap. Daarbij komt dat zij zelf geen aangifte konden invullen omdat ze in veel gevallen zelf geen Nederlands konden lezen of schrijven.

Het betreft dus een kwetsbare bevolkingsgroep die je ook niet met schriftelijke handhavingscommunicatie bereikt!!!

Veel Koerdische mensen waar ☐ een aangifte voor heeft gedaan, hebben allemaal een probleem met de Belastingdienst gekregen en moesten geld terugbetalen. *Dit gegeven kun je wel gebruiken om de Koerdische mensen (dan wel een bredere groep) te informeren!*

j. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja, welke?

Nee, ☐ hield zich alleen bezig met belastingfraude in de vorm van valse aangiften waarbij ten onrechte teruggaven werden verleend.

k. Was er sprake van recidive?

☐ was bekend bij de politie en ook aangehouden voor andere zaken; hij heeft diverse antecedenten op zijn naam.

Bijlage 3 : Analyse 40.507

Samenvatting

Verdachte ☐ heeft met behulp van anderen, de identiteit van personen gebruikt om VT's, zorg-en huurtoeslag aan te vragen en te incasseren. De bankrekeningnummers en toezendadressen van die personen werden gewijzigd. Hoe ☐ aan de namen en sofinummers kwam van de personen waarvoor de VT's en toeslagen werden aangevraagd, is niet duidelijk. Ook is niet duidelijk of in de VT steeds dezelfde bedragen gefingeerd werden. Wel is duidelijk dat grote werkgevers ten onrechte opgevoerd werden als inhoudingsplichtige zoals KLM, gemeente Rotterdam, Nationale Nederlanden en OLVG ziekenhuis.

Met behulp van een kwetsbare groep medeverdachten (drugsverslaafden) werd de post onderschept, bankrekeningen geopend en geldbedragen opgenomen. Verdachte ☐ beweert dat er nog een ander persoon is die opdracht gaf voor deze fraude. Deze opdrachtgever heeft verder nog nooit iemand gezien en details kon ☐ niet geven.

1. Inventarisatie van de casus op de volgende vragen:

a. Wat was de aard van de fraude?

In deze casus was sprake van:

- Identiteitsfraude (misbruik van personalia en sofi-nummers van diverse derden)
- Wijzigen van bankrekeningnummers en toezendadres van derden bij de B'dienst
- Belastingteruggaven en zorgtoeslagen van derden op de gewijzigde bankrekeningnummers
- Opnemen c.q. wegsluizen van de gelden

De fraude werd gepleegd met behulp van een aantal medeverdachten. Deze haalden het geld op voor hoofdverdachte ☐ stelden bankrekeningnummers ter beschikking, bankpassen en bijbehorende pincodes.

Enkele medeverdachten waren drugsverslaafd. Eén van hen is gedurende het onderzoek overleden.

b. Wat was de omvang van de fraude?

Over de periode 7 januari 2006 tot en met 15 januari 2007 is ten name van diverse derden in totaal € 266.590 aan belastingteruggaven en zorgtoeslagen gestort op de zeven voornoemde bankrekeningen van de verdachten.

Het totale strafrechtelijke nadeel wordt benaderd op 315.000 tot 500.000 euro.

c. Wat was de periode van de fraude?

De periode 7 januari 2006 tot en met 15 januari 2007 respectievelijk de periode augustus 2006 tot en met maart 2007.

d. Wat was de plaats van de fraude?

Hoofddorp en Amsterdam

De adressen waar met regelmaat geld is opgenomen of gepind, zijn allen gelegen in zuidoost Amsterdam (Indische buurt);

e. Wat waren de modus operandi?

- Nagenoeg iedere teruggaaf inkomstenbelasting en/of zorgtoeslag wordt op de dag van bijschrijving bij een geldautomaat en/of bankkloket contant opgenomen.
- Omdat bedragen groter dan € 1.500 alleen bij het loket van een bank moeten worden opgenomen door de rekeninghouder, zijn de opnamen bij de bankklokken vermoedelijk gedaan door deze "mede-verdachten". Zij werden vergezeld door ☐ aan wie ze het geld direct moesten afgeven. ☐ gaf het weer direct af aan ☐ die op een nabij gelegen plaats in zijn auto wachtte. Derhalve: om de gelden te kunnen innen zonder dat daarbij hun identiteit bekend werd, hebben verdachte ☐ en ☐ personen benaderd die tegen een geringe vergoeding bereid waren op hun naam een bankrekening te openen en gelden op te nemen.
- Kwetsbare groep die bankrekeningnummers ter beschikking stelden, bankpassen, pincodes en ook het geld ophaalden. In dit geval waren het drugsverslaafden die al blij

waren met 7 euro vergoeding omdat ze daar wel wat verdovende middelen voor konden kopen.

- Om een postadres in BVR te laten opnemen, kan een belastingplichtige hiertoe een verzoek indienen bij de Belastingdienst. Met betrekking tot de twaalf postadressen, zijn de verzoeken hiertoe in de periode augustus 2006 tot februari 2007 ingediend. *(Voorheen kreeg belastingplichtige hier geen schriftelijke bevestiging van. Mede n.a.v. dit onderzoek is dat gewijzigd!)*
- Verdachten boekten reizen waarvoor contant betaald werd (naar het moederland Suriname). *Heeft een reisbureau meldplicht op basis van de MOT? En worden contante betalingen boven een x-bedrag bij FIU gematcht met inkomensgegevens? En krijgt de B'dienst daar wat van?*
- Verdachten kennen elkaar uit de gevangenis: *"Ik heb hem in de gevangenis gesproken want hij wilde mijn identiteitspas lenen wanneer wij beiden vrij kwamen. Ik zou daar honderd euro voor krijgen en heb dat later toen ik vrij kwam, ook gekregen. [] wilde mijn pas drie dagen lenen. Ik kreeg mijn identiteitspas na drie dagen van hem terug. Het enige wat ik heb gedaan is het uitleen van mijn ID-pas, ik heb nooit contact gehad met de Belastingdienst over teruggaven of iets dergelijks. Daarnaast heb ik nog samen met [] een Postbankrekening geopend waar [] de beschikking over heeft gekregen."*
- De hoofdverdachte refereert weer aan een ander voor wie hij in opdracht zou werken. Hij heeft geen vrienden en zijn familie heeft nooit kennis gemaakt met zijn opdrachtgever. De werkwijze waarvan de getuigen/mede-verdachten verklaren dat die door [] gebezigd werd, schuift [] door naar zijn opdrachtgever []. De rechercheurs vragen nog naar stemmen in zijn hoofd (schizofreen?).
- In een telefoongesprek met Holland Casino zegt verdachte [] onder meer dat in mei 2006 er een entreeverbod aan hem is opgelegd en dat hij dit zelf heeft aangevraagd, omdat hij (verdachte []) in één week € 45.000 had verloren. Verdachte [] vraagt of het ook mogelijk is dat het verbod wordt teruggedraaid. De medewerker van Holland Casino zegt dat dat niet mogelijk is en dat hij (verdachte []) pas 2 januari 2008 weer van harte welkom is.
Deze passage kan er op wijzen dat [] niet altijd weet wat hij gedaan heeft (schizofreen?). Het kan erop wijzen dat hij veel geld heeft gehad en dat daadwerkelijk vergokt heeft. Het kan er ook op wijzen dat hij op deze manier alvast een alibi creëert voor de bestemming van het geld....
- Er worden grote bedrijven genoemd als werkgever: OLVG ziekenhuis, KLM, gemeente Rotterdam, Nationale Nederlanden,

Controletoepassingen

- Op de laptop van de hoofdverdachte [] zijn eenenveertig brieven aangetroffen ten name van verschillende derden. In al deze brieven wordt verzocht om wijziging rekeningnummer en/of om een postadres op te nemen in de administratie van de Belastingdienst.
- Het aftappen van telefoongesprekken. Hieruit bleek dat verdachte [] informeerde hoe hij € 200.000 kan overboeken van zijn bank naar Surichange. Tevens informeert hij of het mogelijk is om eenmalig het gelimiteerde pinbedrag te verhogen. Verdachte [] geeft te kennen dat hij € 200.000 wil pinnen. Naar aanleiding van deze telefoongesprekken is een nieuw verzoek conservatoir beslag bij de officier van justitie ingediend.

En heeft de bank daar een MOT-melding van gedaan? En wat doen wij/DNB als wij bij witwaszaken constateren dat banken ten onrechte niet gemeld hebben?

f. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?

Op 30 oktober 2006 ontving de Belastingdienst/kantoor Groningen een verzoekschrift van een belastingadviseur. Namens zijn cliënt verzocht de belastingadviseur om de voorlopige teruggaaf Inkomstenbelasting 2006 in te trekken. Volgens de adviseur was door of namens zijn cliënt geen VT-2006 ingediend. Bij de behandeling van het verzoekschrift werd vastgesteld dat de reeds verleende maandelijkse voorlopige teruggaven waren gestort op girorekening XXX. Naast het feit dat deze rekening niet toebehoort aan cliënt werd ook

vastgesteld dat er meer voorlopige teruggaven inkomstenbelasting ten name van diverse derden op deze girorekening waren gestort.

Aan de hand van deze lijst heeft de Belastingdienst onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van Frobo's⁵ van deze sofi-nummers in het kalenderjaar 2007. In totaal zijn honderdenvijftien Frobo's aangetroffen. Bij onderzoek van deze Frobo's is vastgesteld dat vele malen met de telefoon aansluiting XXX is geïnformeerd naar de status van verschillende voorlopige teruggaven inkomstenbelasting.

Door een nauwe samenwerking tussen de Belastingdienst en de FIOD-ECD is bewerkstelligd dat meerdere teruggaven inkomstenbelasting middels blokkering niet zijn uitbetaald op één van de bankrekeningen van de verdachten.

g. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden?

In aanvulling op mogelijke verbandscontroles die o.a. bij casus 40.024 genoemd zijn, is nog het volgende op te merken:

- Zoals reeds gemeld worden in de database BVR onder meer de adresgegevens van de inwoners van Nederland opgeslagen. Ook postadressen worden in BVR opgeslagen. De betrokken persoon of gemachtigde, bijvoorbeeld een accountant, kan de Belastingdienst verzoeken om de post van de Belastingdienst naar een postadres te zenden. Als het verzoek wordt ingewilligd, dan wordt er een postadres in BVR opgenomen. De Belastingdienst verstuurt geen bevestiging van de wijziging van het toezendadres. Naar aanleiding van ondermeer dit strafrechtelijk onderzoek verzendt de Belastingdienst nu wel een bevestiging van de wijziging van het toezendadres aan de belastingplichtige.
- Tot eind 2007 zond de Belastingdienst geen bevestiging van een wijziging van een bankrekeningnummer aan de betrokken belastingplichtige. Naar aanleiding van ondermeer dit strafrechtelijk onderzoek verzendt de Belastingdienst nu wel een bevestiging van een wijziging van het bankrekeningnummer aan de belastingplichtige.
- Bovenstaande twee zaken zijn al een enorme verbetering! In aanvulling hierop zou je mogelijk een signalering kunnen aanbrengen van sofinummers waarbij zowel het toezendadres als het bankrekeningnummer in een bepaalde periode (stel 6 maanden) gewijzigd wordt.

h. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen speelden hierbij een rol?

Vastgiro is een database waarin alle bij de Belastingdienst bekend zijnde bankrekeningnummers staan gearchiveerd.

De bij de Belastingdienst ingediende aangiften inkomstenbelasting en VT's worden opgeslagen in de database ABS. Op papier ingediende aangiften inkomstenbelasting en VT's worden gescand, opgeslagen en digitaal ingelezen in ABS.

i. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja, welke?

Hoofdverdachte is van Surinaamse afkomst en geboren op [] In 1999 is hij in Nederland komen wonen. Verdachte [] gestudeerd. In Nederland heeft verdachte [] afgerond. Tijdens zijn studie heeft verdachte []. Na zijn studie is verdachte [] een aantal jaren werkzaam geweest bij []. Volgens verdachte [] is hij sinds de dood van zijn moeder depressief en psychotisch, hetgeen tot zijn arbeidsongeschiktheid heeft geleid. Verdachte [] geniet een arbeidsongeschiktheidsuitkering

De overige verdachten hebben eveneens een uitkering, sommigen hebben geen vaste woon- of verblijfplaats. Vijf van de verdachten zijn in Paramaribo geboren en 1 in Calcutta.

j. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja, welke?

Identiteitsfraude, fraude met de VT's maar ook met zorg- en huurtoeslag.

k. Was er sprake van recidive?

Verdachte [] heeft meerdere antecedenten, waaronder poging tot doodslag en andere geweldsdelicten.

⁵ Telefonische vragen die binnenkomen bij de belastingtelefoon en genoteerd worden om door een medewerker van de Belastingdienst te laten beantwoorden.

Bijlage 4 : Analyse 40.683 (incl. 45.244)

Samenvatting

Een aantal verdachten heeft structureel onjuiste aangiften IB en VT's ingediend. De aangiften/VT's waren op eigen naam, alsmede (al dan niet met hun medeweten) op derden van wie de verdachten het sofinummer en de NAW-gegevens misbruiken. De sofinummers en NAW-gegevens werden o.a. betrokken vanuit de eigen belastingadviespraktijk.

Het patroon bij de onjuiste aangiften inkomstenbelasting en de verzoeken om voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting bestaat uit het aangeven van een te hoog loon uit dienstbetrekking (met daarbij teveel loonheffing) en het vermelden van te hoge aftrekposten (negatieve inkomsten uit eigen woning, ziektekosten, giften), alsmede het ten onrechte vragen van allerlei heffingskortingen.

Voor de hieruit voortvloeiende teruggaaf loonheffing wordt gebruik gemaakt van een bankrekening waar de verdachten over kunnen beschikken. Het gaat dan om een eigen bankrekening, een bankrekening van de partner of een bankrekening van een familielid.

Daarnaast speelt een organisatiestructuur met buitenlandse rechtsvormen (Ltd's). Bij deze Ltd's was sprake van het claimen van voorbelasting op basis van vermoedelijk valse facturen. Tevens werd deze structuur gebruikt om de praktijken van verdachten te versluieren:

"(.....) dan kunnen we volle bak, maar daar hebben wij het van de week wel over omdat ik wel wil doen met jou, maar dan moeten we wel een paar bankrekeningentjes van andere mensen zien te versieren. (.....) Ja, dan kunnen we volle bak aan de slag, dan kunnen wij onze zakken vullen. (.....) ben ik heel snel van plan want ik wil volgend jaar toch wel voorgoed weg. (.....) Ze zeggen van M Ltd, het geld is op die rekening binnengekomen, dan ben ik maar directeur, ik heb geen rooie cent gehad, sorry ik weet niet waar het geld is, ze moeten het bewijzen, hé, ze hebben het niet gezien, hé, dat ik het geld in mijn zak gestopt heb. (....) Ze kunnen van de mij pleuris krijgen, ik ga gewoon door hoor met die flauwekul. (.....)"

1. Inventarisatie van de casus op de volgende vragen:

a. Wat was de aard van de fraude?

In dit geval bestond de 'onderneming' van verdachten uit het invullen van aangiften en VT's. Verdachten misbruikten de sofinummers die ze vanuit hun financiële diensten bekend waren (het waren cliënten of ex-clieënten waarvoor verdachten aangiften ingevuld hadden). Een enkele slachtoffer was van een 'kwetsbare groep' (Aanvullend verklaarde ☐ dat hij in het kader van zijn inburgering slechts een cursus Nederlands heeft gevolgd.)

In de betrokken aangiften inkomstenbelasting en VT's zijn:

- gefingeerde werkgevers (doorgaans uitzendbureaus)
- lonen te hoog opgenomen
- aftrekposten vermeld (grote bedragen als giften aan verschillende kerkgenootschappen, ziektekosten, studiekosten en bijdrage kosten levensonderhoud)
- heffingskortingen in aftrek gebracht waarop geen recht bestaat voor die betreffende belastingplichtige (aftrek van Alleenstaande oudertoeslag en Aanvullende alleenstaande oudertoeslag).

De aangiften inkomstenbelasting en VT's leiden doorgaans tot een teruggaaf inkomstenbelasting van enkele duizenden euro.

b. Wat was de omvang van de fraude?

Middel	Periode	Bedrag
omzetbelasting	01-11-05 t/m 31-03-06	€ 13.338
inkomstenbelasting	2003 t/m 2007	€ 672.077

Het nadeel inkomstenbelasting bestaat voor € 110.000 uit opzettelijk onjuiste aangiften. Het nadeel uit de onjuiste verzoeken om voorlopige teruggaaf en de bezwaarschriften met vervalste bewijsstukken bedraagt ongeveer € 562.000. Niet alle teruggaven zijn verleend.

Hoofdverdachte ☐ is bij uitspraak van 8 april 2010 veroordeeld tot 12 maanden gevangenisstraf waaronder 4 maanden voorwaardelijk. De strafmaat is teleurstellend, alle feiten zijn wel bijna bewezen verklaard. Bij de strafoplegging heeft vooral het feit dat het first offenders zijn, zwaar meegewogen.

Op 25 maart 2010 was de zitting. Op 17 september 2009 is het PV over de recidive afgegeven bij het FP. **Hoe kan ☐ dan nog gekwalificeerd worden als 'first offender'?**

Het vermoedelijk strafrechtelijke fiscale nadeel behorende bij de onder de competentie van Rijnmond vallende personen bedraagt € 236.345. Dit is gebaseerd op 48 sofinummers. De volledige query (alle kantoren) op IP adres betreft 354 sofinummers. Als het nadeel bij de andere kantoren vergelijkbaar is met Rijnmond zou het totale nadeel (tot mei 2009) 1,7 miljoen kunnen zijn.

☐ volhardt derhalve in het plegen van strafbare feiten, nadat voor dezelfde strafbare feiten proces-verbaal tegen hem is opgemaakt.

c. Wat was de periode van de fraude?

Verdachte zelf geeft aan dat hij pas eind 2006 begonnen is.

De feiten wijzen op een periode van december 2003 tot maart 2008.

Na het opmaken van het proces-verbaal is verdachte opnieuw aangevangen met het plegen van vermoedelijk identieke strafbare feiten in de periode 1 december 2008 t/m 18 mei 2009.

d. Wat was de plaats van de fraude?

In de jaren 2004 tot en met 2007 te Lelystad en Hoorn, althans in Nederland.

e. Wat waren de modus operandi?

- Tevens wordt vermoed dat verdachte ☐ meerdere opgaven tot wijziging van een bankrekeningnummer bij de Belastingdienst heeft ingediend. De belastingteruggaven zijn dezelfde dag of de volgende dag in contanten opgenomen.
- In sommige gevallen was niet het bankrekeningnummer gewijzigd maar vroeg ☐ 15% van de belastingteruggave (vermeerderd met BTW!). Dit bedrag moest contant betaald worden.
- Ontvangstbewijzen van kerkgenootschappen werden valselijk opgemaakt. Een stagière maakte ook valse facturen (in opdracht van ☐ en CZ-polissen).
- Verdachte doet voorkomen dat hij op verzoek van cliënten nota's heeft opgemaakt (lees: vervalst) en dat cliënten wisten dat ze op die manier onjuiste aangifte deden.
- Verdachte verklaart ook sofi-nummers gevonden te hebben op de vuilstortplaats in Lelystad. "Ik vond een hele doos van één of ander bedrijf met daarin allemaal ID-kaarten en zo is het begonnen". Hij gebruikte bankrekeningnummers van de Ltd's.

Recidive

Verdachte ☐ heeft nog voordat de zitting is geweest en de veroordeling is uitgesproken, wederom dezelfde soort fraude gepleegd.

- De betreffende aangiften zijn te herleiden naar hetzelfde IP-adres. Via dat IP-adres zijn in de periode 14 december 2008 tot en met 18 mei 2009 ondermeer **481 aangiften inkomstenbelasting** succesvol ingezonden!
- De betreffende aangiften zijn allemaal met dezelfde DigiD-code ondertekend.
- Voor verschillende BSN's is het emailadres gewijzigd.

f. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?

De aandacht van de Belastingdienst is gewekt doordat 9 bezwaarschriften ingediend werden tegen de eigen aangifte inkomstenbelasting. Belastingplichtigen werden vertegenwoordigd door een Ltd. Namens cliënten verzocht de Ltd alsnog om aftrek te verlenen voor giften, studie- en ziektekosten. Er waren facturen bijgevoegd. De Belastingdienst twijfelde aan de echtheid van de facturen.

Voor wat betreft de omzetbelasting werd een teruggaaf geclaimd. De Belastingdienst heeft (waarschijnlijk door het overschrijden van de negatieve norm) gevraagd naar onderliggende facturen. De Belastingdienst twijfelde aan de juistheid van deze facturen (bijv. een factuur van een Braziliaanse Ltd waarop Nederlandse BTW in rekening gebracht werd) en om die reden is een boekenonderzoek ingesteld.

De Belastingdienst constateerde dat VT's op een aantal punten overeenkomsten vertoonden. Door de Belastingdienst is namelijk vastgesteld dat in nagenoeg alle gevallen als werkgever diverse uitzendbureaus zijn vermeld, grote bedragen aan ziekte- en studiekosten, kosten levensonderhoud, giften in aftrek worden gebracht en doorgaans de heffingskortingen Alleenstaande oudertoelag en Aanvullende alleenstaande oudertoelag worden geclaimd. Op grond van deze constatering zijn ongeveer tien personen, ten name van wie een VT is ingediend, uitgenodigd om zich bij de Belastingdienst te melden. Enkele personen verklaarden geen wetenschap te hebben van het feit dat op hun naam een VT was ingediend.

De Belastingdienst heeft voorts vastgesteld, dat de teruggaaf van een aantal VT's is gestort op bankrekeningen die niet toebehoren aan de personen ten name waarvan een VT is ingediend.

- Meerdere mensen hebben de Belastingdienst gebeld dat zij geen rekeningnummer gewijzigd hebben of geen aangifte hebben ingediend. Kennelijk was in deze casus niet goed geregeld dat de post naar een ander adres verstuurd werd. Personen werden in dit geval gealarmeerd door berichtgeving van de Belastingdienst.

Zijn de mensen bij de belastingtelefoon hierover geïnstrueerd? Is hiervoor een werkbeschrijving gemaakt? Dit zijn belangrijke signalen die bijna altijd wijzen op mogelijke fraude.

Het is ook raadzaam om de mensen hier alert op te maken vergelijk ook het beschermen van je identiteit op internet.

Wellicht via een reclamecampagne om mensen hier alert op te maken?

- De Belastingdienst informeerde personen dat hun sofinummer vermoedelijk misbruikt werd en dat een vermoedelijke onjuiste aangifte was ingediend.

Hoe gaat zo iets in de praktijk???

14 augustus 2007 informeert de Belastingdienst [] inzake het feit, dat haar persoonsgegevens vermoedelijk oneigenlijk zijn gebruikt en dat een verzoek tot het wijzigen van haar bankrekening was ingediend.

Op 11 maart 2008 informeert de Belastingdienst [] de vriend van [] inzake het feit, dat de aangifte inkomstenbelasting 2004 van [] onjuist is ingevuld en dat [] daardoor ten onrechte een teruggaaf inkomstenbelasting 2004 van € 13.000 heeft ontvangen.

Mag de Belastingdienst telefonisch dergelijke mededelingen doen, aan anderen dan rechthebbende? Ook hier weer de vraag en misschien de noodzaak om goede werkinstructies voor de Belastingtelefoon te hebben.

- In sommige gevallen belden mensen de Belastingdienst dat zij ten onrechte een teruggaaf inkomstenbelasting op hun bankrekening ontvangen hadden. In die gevallen was noch de toezending, noch het innen van de gelden goed geregeld door verdachte.

g. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden?

In aanvulling op hetgeen vermeld is bij zaak 40024, is nog het volgende op te merken:

- Je kunt kennelijk andere aangiften dan van jezelf met je eigen DigiD ondertekenen. Dat kan onbepert! Dat moet anders geregeld worden. In dit tijdperk van digitale aangiften, werpt het een flinke hobbel op als je alleen de DigiD van de persoon zelf kunt gebruiken. Dus alleen de DigiD gekoppeld aan één BSN. Het verstrekken van DigiD moet dan ook zorgvuldig gebeuren (niet dat iedereen voor iedereen een DigiD kan aanvragen). Het aanvragen van de DigiD moet dan ook met controles omgeven zijn/worden.
- Ten aanzien van het aanvragen/registreren van DigiD zou een bevestiging verstuurd moeten worden naar het adres dat hoort bij het BSN (en misschien zowel naar het verplichte toezendadres als naar het woonadres?).

- De combinatie van het wijzigen van het verplichte toezendadres en het aanvragen van een nieuwe DigiD, zou tot uitworp moeten leiden.
- Voor verschillende BSN's werd het emailadres gewijzigd in het emailadres van verdachte. In hoeverre is het mogelijk om de emailadressen die meer dan x-maal voorkomen (exclusief degene met een beconnummer), uit te filteren?
- Uit deze casus blijkt heel duidelijk dat handhavingscommunicatie van belang is. Op dit moment zijn de reclamespotjes over het beschermen van je identiteit op internet. In het verlengde hiervan kun je voorlichting voorstellen over waakzaamheid ten aanzien van post van de B'dienst (klopt uw VT? Is uw bankrekeningnummer gewijzigd? Is uw toezendadres gewijzigd?)
- Uit deze casus blijkt dat de kennisgeving die de B'dienst stuurt over een gewijzigd bankrekeningnummer of de aankondiging van een VT een heel goed alarmerend effect kent. Het wordt lastig als, zoals in een andere casus, ook het toezendadres gewijzigd is. Je kunt ervoor kiezen om de wijziging van het toezendadres, schriftelijk te bevestigen naar het oude en nieuwe adres. Een andere oplossing zou zijn om wijzigingen van bankrekeningnummers, zowel schriftelijk te bevestigen naar het verplichte toezendadres als het woonadres.

h. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen speelden hierbij een rol?
Het digitaal portaal voor de aangiften Inkomstenbelasting.

i. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja, welke?

De hoofdverdachte is van Nederlandse Nationaliteit, geboren in Amsterdam en financieel onderlegd.

Daarnaast zijn enkele personen betrokken die een andere Nationaliteit hebben (Belgisch, Colombiaanse), een uitkering genieten (WAO), en/of geen vaste woon-en verblijfplaats hebben.

De Ltd's in de structuur hadden als bedrijfsomschrijving: belastingadviesbureau, verzorgen van bedrijfs- en loonadministratie, boekhouding en incassobureau.

j. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja, welke?

Het ten onrechte claimen van vooraf trek voor de omzetbelasting.

Daarnaast zijn de fiscale consequenties van de Ltd-structuur geen onderwerp van onderzoek geweest.

k. Was er sprake van recidive?

De verdenking luidde: valsheid in geschrifte, het onjuist doen van een bij de belastingwet voorziene aangifte en het witwassen van vermeend wederrechtelijk verkregen gelden. ☐ is op 25 februari 2008 aangehouden en in verzekering gesteld. Op 28 februari 2008 is hij weer in vrijheid gesteld.

Bij onderzoek is vastgesteld dat verdachte ☐ in de periode november 2008 tot en met 26 februari 2010 onjuist aangifte heeft gedaan van een bij de belastingwet voorziene aangifte en valsheid in geschrifte heeft gepleegd door onjuiste VT's in te dienen bij de Belastingdienst.

"Ik ga er nu op een andere manier mee bezig, met dit, maar niet bij mij thuis hé, maar ik moet effe mijn zakken vullen, begrijp je, (.....)"

Bijlage 5 : Analyse 41.001

Samenvatting

Door verdachten zijn enkele tientallen onjuiste VT's ingediend, onjuiste aangiften gedaan en onjuiste aanvullende aangiften gedaan.

Hierin werden fictieve loonbedragen van niet bestaande bedrijven als werkgever vermeld en fictieve hoge inhoudingen wegens loonheffing. Ook zijn fictieve aftrekposten vermeld als bijvoorbeeld hypotheekrente, buitengewone uitgaven en scholingsuitgaven.

Degenen op wiens naam aangiften zijn gedaan zijn meestal personen met een allochtone achtergrond (voornamelijk Irakezen) waarbij verhaalsmogelijkheden ontbreken.

De aangiften werden gedaan vanuit Rotterdam (waarbij men misbruik heeft gemaakt van een onbeveiligde internetverbinding van een buurman) of Den Haag en vermoedelijk ook internetcafé's.

Het geld van de Belastingdienst kwam binnen op bankrekeningen waarover de verdachten konden beschikken als personen buiten hun wetenschap werden misbruikt, of op de bankrekening van de personen die met hun medeweten werden gebruikt. In het laatste geval dienden zij het geld over te dragen aan verdachten en ontvingen zij een bedrag voor de moeite.

Een van de verdachten was een belastingdienstambtenaar die overigens alles bleef ontkennen. De man is wel ontslagen.

1. Inventarisatie van de casus op de volgende vragen:

a. Wat was de aard van de fraude?

De onjuiste VT's en aangiften werden via internet gedaan. Daarin werden doorgaans hoge loonbedragen van niet bestaande bedrijven als werkgever vermeld en fictieve hoge inhoudingen wegens loonheffing. Ook zijn fictieve aftrekposten vermeld als bijvoorbeeld hypotheekrente, buitengewone uitgaven en scholingsuitgaven.

Bij een VT behoeven geen inhoudingen te worden vermeld op het formulier wegens loonheffing. Het systeem van de Belastingdienst berekent deze bedragen automatisch aan de hand van het opgegeven loonbedrag. Is het loonbedrag fictief te hoog opgegeven dan wordt daardoor ook de loonheffing tot een te hoog bedrag verrekend.

b. Wat was de omvang van de fraude?

Het totale nadeel is becijferd op € 1,2 miljoen.

In een aantal gevallen is door tijdig ingrijpen van de Belastingdienst voorkomen dat het fraudebedrag is uitbetaald.

c. Wat was de periode van de fraude?

Maart 2007 en december 2008.

d. Wat was de plaats van de fraude?

Rotterdam en Den Haag.

e. Wat waren de modus operandi?

Door verdachten zijn onjuiste VT's en (aanvullende) aangiften IB gedaan met gefingeerde bedragen, namelijk onder meer wegens loon, loonheffing, hypotheekrente, buitengewone uitgaven en scholingsuitgaven.

Opvallend daarbij is dat de invulwijze van de documenten veelal gelijk was. Namen van werkgevers zijn gefingeerd en veelal met kleine letters geschreven.

In bijna alle gevallen is in dezelfde dag/periode in maart 2007 aangifte gedaan voor meerdere jaren (2003 tot en met 2005 en steeds met uitzondering van het jaar 2006). Ook de verzoeken tot voorlopige teruggaaf 2007 zijn op dezelfde dag gedaan. Een andere groep aangiften is gedaan in december 2008.

De ingevulde loongegevens (werkgevers, loon en loonheffing) komen dus niet overeen met de loongegevens volgens de Fibase.

Een deel van de onjuiste VT's/aangiften was te herleiden naar een IP adres in Rotterdam. Dit betrof een IP adres van een onbeveiligd netwerk van een Nederlander dat vermoedelijk is misbruikt voor de fraude.

Verdachte 1 was ten tijde van de fraude de benedenbuurman van die Nederlander.

In de woning van verdachte 1 zijn aanwijzingen aangetroffen naar een woning in Den Haag van waaruit ook een aantal onjuiste aangiften IB over de jaren 2005, 2006 en 2007 zijn gedaan. Ook bij deze aangiften is sprake van hetzelfde fraudepatroon. Deze documenten zijn via elektronische weg in december 2008 (steeds hetzelfde tijdstip) ontvangen door de Belastingdienst (vanaf hetzelfde IP-adres). Aangezien de provider niet meer beschikte over de gebruikersinformatie kon aan de hand van het IP-adres geen nader onderzoek worden ingesteld en is het onderzoek vervolgens gericht op de digitale ondertekening. Opvallend bij deze fraude is steeds het gebruik van dezelfde DigiD en de digitale handtekening van verdachte 4.

Een van de verdachten was een belastingdienstambtenaar die overigens alles bleef ontkennen.

Het vermoeden bestaat dat hij de fraude mede heeft mogelijk gemaakt. De man is ontslagen.

f. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?

In 2007 is door Belastingdienst/Rivierenland kantoor Nijmegen een VT 2007 in behandeling genomen waarbij het vermoeden ontstond dat deze opzettelijk onjuist was gedaan.

In de VT was vermeld dat betrokkene werkzaam is bij het bedrijf Tempex en in 2007 € 56.125 loon zal ontvangen. Tevens is vermeld dat zij in het bezit zou zijn van een eigen woning, waarvan de WOZ-waarde € 120.000 bedraagt. In verband hiermee is € 660 als inkomen vermeld. Als aftrekposten is € 145.000 terzake op het aangegeven inkomen in mindering gebracht.

Uit een nader onderzoek naar deze VT 2007 bleek dat betrokkene niet werkzaam was bij het bedrijf Tempex Nederland BV te Den Haag en ook niet in het bezit was van een eigen woning.

Tegelijkertijd met de VT 2007 waren aangiften 2003 t/m 2005 voor deze persoon ontvangen die eenzelfde beeld gaven. Het totale nadeel werd berekend op € 113.000 en daarom is de zaak bij de FIOD aangemeld.

Uit ingesteld onderzoek door de FIOD werd duidelijk dat meerdere personen bij de fraude betrokken waren.

De aangiften van de hier genoemde betrokkene zijn buiten haar medeweten gedaan.

g. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden?

Zie hetgeen is vermeld bij gefisnr. 44803.

h. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen speelden hierbij een rol?

Zie hetgeen is vermeld bij gefisnr. 44803.

i. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja welke?

Verdachte 1 is een [] Libanees met een WAO-uitkering die sinds 1986 in Nederland woont. Verdachte 2 is een [] Nederlandse ex-belastingambtenaar. Verdachte 3 is een [] asielzoeker (onbekende nationaliteit, Arabisch klinkende naam maar heeft ook diverse aliassen) die thans VOW is (verblijft vermoedelijk in Syrië of Irak). Verdachte 4 is een [] Irakees.

De gebruikte/misbruikte personen zijn vrijwel steeds van allochtone afkomst. Voornamelijke uit de Iraakse gemeenschap.

j. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja welke?

Verdachte 1 wordt er van verdacht valse salarisspecificaties te hebben opgemaakt om voor personen kredieten te verkrijgen.

k. Was er sprake van recidive?

Verdachten 1, 2 en 3 kwamen voor in een eerder fraude-onderzoek door de FIOD in 2007 (41.062) eveneens naar onterechte uitbetalingen door de fiscus. Hierdoor is verdachte 2 bij de Belastingdienst ontslagen. Zaak speelde ongeveer tegelijkertijd met dit onderzoek en heeft niet tot een veroordeling geleid omdat inmiddels het onderhavige onderzoek was opgestart.

Bijlage 6 : Analyse 44.405

Samenvatting

Verdachte heeft voor 22 personen gefingeerde VT's gedaan en heeft de bedragen daarvan op "zijn" bankrekeningen binnen laten komen, onder meer door voor die personen een "wijziging bankrekening" in te zenden of door zijn bankrekening op de betreffende VT te vermelden.

Hij gebruikte hiervoor zijn eigen bankrekening en bankrekeningen waarover hij kon beschikken (zoals op naam van zijn vriendin of op naam van een uitzendbureau).

Op de VT's zijn gefingeerde lonen en loonheffingen en gefingeerde aftrekposten ingevuld, zoals reisaftrek, levensonderhoud kinderen, buitengewone uitgaven en scholingsuitgaven. Daarnaast zijn meerdere heffingskortingen aangevinkt.

1. Inventarisatie van de casus op de volgende vragen:

a. Wat was de aard van de fraude?

Verdachte heeft onjuiste VT's ingediend voor 22 personen en het geld op zijn bankrekeningen laten binnenkomen.

b. Wat was de omvang van de fraude?

Het nadeel van de fraude is € 270.000 waarvan ongeveer de helft door de Belastingdienst is uitbetaald.

c. Wat was de periode van de fraude?

Gepleegd in de jaren 2005 t/m 2009.

d. Wat was de plaats van de fraude?

Den Haag en Rijswijk.

e. Wat waren de modus operandi?

Door verdachte zijn enerzijds met medewerking van derden en anderzijds zonder medeweten van derden, onjuiste VT's gedaan.

In het geval dat buiten medeweten van derden VT's zijn gedaan is verdachte aan de NAW-gegevens en sofinummers van die personen (sommige drugsgebruikers, maar ook bejaarden) kunnen komen. Hij heeft toegegeven dat hij buiten medeweten van de betrokkenen de VT's heeft gedaan maar wilde niet verklaren hoe hij aan hun gegevens is gekomen.

Hij heeft ook een aantal personen (van buitenlandse afkomst) gebruikt die hij liet inschrijven op de woonadressen waarop hij zelf ook ingeschreven stond (zonder dat die personen daar daadwerkelijk woonden). Op deze wijze kon hij over hun post beschikken.

De aangiften en VT's zijn door verdachte digitaal ingevuld (in vermoedelijk een internetcafé) en ook zijn er verzoeken om VT op papier gedaan.

De teruggaven zijn door de Belastingdienst gestort op bankrekeningen van verdachte of op bankrekeningen waarover hij de beschikking had. In een aantal gevallen heeft hij daartoe een "wijziging bankrekening" ingezonden of gewoon zijn bankrekeningnummer op de VT vermeld.

Op de VT's zijn gefingeerde lonen en loonheffingen (van gefingeerde werkgevers) en gefingeerde aftrekposten ingevuld, zoals reisaftrek, levensonderhoud kinderen, buitengewone uitgaven en scholingsuitgaven. Daarnaast zijn meerdere heffingskortingen aangevinkt.

f. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?

Door de Belastingdienst kantoor Haaglanden zijn HOT/HOR-lijsten nader onderzocht op de door het systeem vermelde onregelmatigheden.

Daarbij zijn posten van verschillende belastingplichtigen geselecteerd als mogelijke VT-fraude.

Een aantal verzoeken om voorlopige teruggave moest gestort worden op dezelfde bankrekeningnummers, die op naam stonden van verdachte.

g. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden?

Zie de opmerkingen bij casus 44803 inzake controle op hoge gefingeerde lonen, loonheffingen en aftrekposten.

Hier speelt verder mee dat in een aantal gevallen de bankrekeningen van de personen voor wie de teruggaven zijn gedaan zijn gewijzigd naar die van de verdachte.

Of dat de verdachte gewoon zijn bankrekeningnummer op de VT vermeldde.

Wijzigingen van méér dan 1 BSN naar hetzelfde banknummer kan verdacht zijn (in Limburg was een zaak waarbij een Portugese medewerkster van een uitzendbureau 280 rekeningen naar haar girorekening heeft laten wijzigen en binnen twee maanden met het geld en de noorderzon was vertrokken).

Bij twijfel niet alleen een briefje naar de betreffende persoon sturen maar met hem bellen of de rekeningverandering klopt? Eventueel navraag bij Interpay of nieuwe koppeling rekening-naam klopt?

Op aangiften vermelde bankrekeningnummers vergelijken met de nummers die bekend zijn bij de belastingdienst en bij afwijking/twijfel onderzoek instellen (Interpay?).

h. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen speelden hierbij een rol?

Zie de andere casussen.

i. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja welke?

Verdachte heeft de Nederlandse en Turkse nationaliteit. Zijn klanten zijn merendeels van buitenlandse afkomst en afkomstig uit zijn kennissenkring (o.a daklozen en verslaafden, criminele vriendjes). Deze personen hebben meestal hun medewerking verleend al had niet iedereen door wat de gevolgen waren. Niet iedereen bleek ook nog te traceren.

Soms liet verdachte het geld op de bankrekening van de derde binnenkomen en eiste hij vervolgens een aandeel voor zijn "bemiddeling".

Daarnaast zijn een aantal personen buiten hun medeweten misbruikt (o.a. nederlandse bejaarden). Verdachte wilde niet verklaren hoe hij aan hun gegevens is gekomen.

Er was bijvoorbeeld een KLM stewardess wiens gegevens zijn misbruikt. Zij had wel een mededeling ontvangen dat zij een groot bedrag van de fiscus zou terugontvangen (het bedrag is overgemaakt naar verdachte) en heeft daar melding van gemaakt bij de Belastingdienst Amsterdam (verklaarde zij). Is het dossier is niet te lezen wat de Belastingdienst daarmee heeft gedaan.

Ook was er een geval waarbij ruim € 18.000 werd teruggevraagd. 2/3 van het geld kwam bij de verdachte terecht en 1/3 is uitbetaald aan de misbruikte persoon. Die heeft het geld teruggestort naar de Belastingdienst. Ook de verdachte zou ongeveer € 10.000 hebben teruggestort naar de Belastingdienst. Het onderzoeksdossier geeft daar verder geen informatie over.

In weer een ander geval was een VT gedaan op naam van een bejaarde mevrouw (89 jaar) en kreeg deze vrouw een brief dat haar rekening was gewijzigd. De dochter van deze mevrouw heeft een klacht ingediend bij de Belastingdienst en haar verbijstering uitgesproken over het feit dat zulke vertrouwelijke gegevens zo gemakkelijk gewijzigd konden worden. De belastingdienst heeft geantwoord dat er dan sprake was van fraude.

j. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja welke?

Naast de VT fraude was er ook sprake van onjuiste IB- en OB-aangiften voor hemzelf, zijn vriendin en haar bedrijf.

k. Was er sprake van recidive?

Ja, reeds eerder is een onderzoek door de FIOD naar verdachte ingesteld wegens het doen van onjuiste VT's en teruggaven OB. Die aangiften werden door verdachte voor derden op diskettes bij de Belastingdienst ingediend. Dat gebeurde op verzoek en met medeweten van die derden. Vermoedelijk ontving verdachte een deel van de teruggaaf. Verdachte is daar in 2004 voor veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf (hij heeft 16 maandengezeten).

Verdachte heeft een lijst van antecedenten, zoals diefstal, verduistering, mishandeling, poging doodslag, bedreiging, drugsbezit (is ook gebruiker van harddrugs) en wapenbezit.

Bijlage 7 : Analyse 44.803

Samenvatting

De aanleiding voor dit onderzoek was een query door de LTO op verzoek van Belastingdienst Haaglanden omdat er signalen waren ontvangen dat een groep studenten gebruik zou maken van VT's met gefingeerde aftrekposten om de opgebouwde studieschuld af te lossen.

Middels de query is een aantal verdachte posten geselecteerd die alle via hetzelfde IP adres bleken te zijn ingediend, namelijk dat van onderhavige verdachte.

Verdachte, die een administratiekantoor heeft, heeft in de jaren 2007 en 2008 jaarlijks ruim 6000 VT's dan wel aangiften inkomstenbelasting ingediend. Zijn klantenkring is voornamelijk van allochtone afkomst, waarbij een groot gedeelte afkomstig is uit (Koerdisch) Irak. Circa de helft van het aantal ingediende aangiften is onjuist. Hierbij zitten ongeveer 1500 Irakezen met hoge teruggaven à ca € 10.000. De overige onjuiste gevallen zijn ook allochtonen, maar daarbij gaat het om kleinere bedragen van veelal lastiger te controleren aftrekposten (buitengewone lasten, levensonderhoud ed). Bij de 1500 Irakezen was het meest voorkomend VT's met verhoogde loonheffing en hypotheeklasten, aangiften met fictieve aftrekposten (studiekosten, ziektekosten, levensonderhoud) en opgehoogde LB. In totaal ging het om een nadeel van ruim € 20 miljoen.

Opvallend is dat verdachte de verzoeken om voorlopige teruggaaf in het tweede deel van het betreffende jaar heeft ingediend; een teruggaaf wordt dan immers maar in een paar termijnen uitbetaald (aantal maanden nog te gaan in het betreffende jaar).

Voor een aantal klanten is door verdachte eerst een VT gedaan en vervolgens een aangifte IB ingediend. In de VT werden andere posten opgevoerd dan in de aangifte IB; de fictieve bedragen van de VT kwamen veelal in het geheel niet terug in de aangifte IB.

1. Inventarisatie van de casus op de volgende vragen:

a. Wat was de aard van de fraude?

Valse VT of valse aangifte IB door het ten onrechte opvoeren van:

- Aftrek eigen woning terwijl belastingplichtige geen eigen woning heeft
- Aftrek fictieve giften en scholingsuitgaven (vaak ronde bedragen)
- Hoge looninkomsten die niet matchen met de Fibase (verzonnen werkgevers)
- Te hoge te verrekenen loonheffing, welke in geen verhouding staat tot de opgevoerde loonsommen

b. Wat was de omvang van de fraude?

Door de FIOD zijn slechts een beperkt aantal gevallen uitgerechercheerd.

De omvang van de fraude is berekend op circa € 20 miljoen. Vermoedelijk zijn in 2007 en 2008 zo'n 6000 onjuiste VT's en aangiften IB gedaan.

Bij circa 1500 Irakezen gaat het om een nadeel per aangifte van ongeveer € 10.000.

Niet alle gelden zijn uitbetaald en voor de wel uitbetaalde gelden is een invorderingstraject ingezet.

c. Wat was de periode van de fraude?

De valse aangiften zijn opgemaakt in 2007 en 2008.

d. Wat was de plaats van de fraude?

Verdachte heeft zijn kantoor in Amsterdam. Het merendeel van zijn klanten was afkomstig uit de regio's Amsterdam, Den Haag, Zoetermeer en asielzoekerscentra.

e. Wat waren de modus operandi?

Volgens verdachte is het begonnen nadat hij bij een Irakese klant een fout had gemaakt in zijn loonheffing waardoor deze een teruggaaf heeft gekregen van de Belastingdienst. Deze klant kwam vervolgens terug met een vriend die zo'n teruggave ook wilde en zo is het begonnen.

Nieuwe klanten kwamen via mond op mondreclame (binnen bepaalde subculturen). Er waren ook tussenpersonen die nieuwe klanten ronselden en daarvoor vermoedelijk een premie ontvingen.

Verdachte deed alle aangiften per computer en gebruikte daarbij de DigiD's die de klanten hem verstrekten.

Bij het invullen van de VT's ging verdachte uit van een teruggave van ongeveer € 10.000; aan de hand van die uitkomst vulde hij de verschillende velden in waarbij hij loongegevens verhoogde, aftrek eigen woning verzon, etc.

Soms gebruikte verdachte wat hij noemde de "snelle methode"; dan verhoogde hij het bedrag van de loonheffingen fors.

De door verdachte verzonnen posten zijn:

- Veel te hoge loongegevens bij verzonnen werkgevers
- Sommige verzonnen werkgevers, zoals Greencore BV, kwamen regelmatig in de aangiften terug
- Te hoge te verrekenen loonheffingen
- Hypotheekrenteaftrek terwijl belastingplichtige in een huurwoning woonde
- Verzonnen aftrekposten wegens giften, scholingskosten en levensonderhoud.

Opmerkelijke zaken:

- de loonheffingen stonden in een aantal gevallen in geen verhouding tot de loongegevens. In sommige gevallen was het inhoudingspercentage boven de 70%.
- Werkgevers en loongegevens kwamen niet voor in de fibase (want verzonnen) terwijl in de fibase wél voorkwam dat belastingplichtige een uitkering had.
- Aftrek eigen woning stond vaak in geen verhouding tot de opgegeven loongegevens
- Relatief jonge mensen (< 25 jaar) voeren forse bedragen op voor aftrek eigen woning (sommige bleken na onderzoek nog bij hun ouders te wonen).
- Het totaal van de aftrekposten was soms net zo hoog als het nettoloon
- In de VT kwamen hele andere posten voor dan in de daarna gedane aangifte IB over hetzelfde jaar; bijvoorbeeld aftrek eigen woning in VT en geen eigen woning in IB; hele andere werkgevers in VT als in IB.
- De aftrekposten wegens giften, scholingskosten, levensonderhoud werden vaak gedaan in ronde bedragen
- Ook bij de verzonnen loongegevens kwamen opmerkelijk vaak dezelfde bedragen naar voren.

Tijdens zijn verhoren sprak verdachte zijn verbazing uit dat de Belastingdienst de opmerkelijke bedragen (bijvoorbeeld de verhouding tussen loongegevens en loonheffingen) niet heeft gezien).

Verdachte deed veel teruggaven in het najaar omdat dan het terug te ontvangen bedrag in 2 of 3 termijnen (resterende maanden) werd ontvangen.

Opmerkelijk was verder dat veel Irakezen verklaarden dat zij het van de Belastingdienst ontvangen geld hadden verloren in het casino. Vermoedelijk is afgesproken om dit te verklaren. Waar het geld in werkelijkheid aan besteed is, is niet bekend. De mogelijkheid van fondswerving (voor een koerdische zaak?) moet niet uitgesloten worden geacht. In het strafrechtelijk onderzoek is daar geen aandacht aan besteed.

f. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?

Door Belastingdienst Haaglanden zijn signalen ontvangen dat een groep studenten gebruik zou maken van VT's met gefingeerde aftrekposten om de opgebouwde studieschuld af te lossen.

Door LTO is vervolgens een query uitgevoerd waardoor bepaalde posten in beeld kwamen die vanaf hetzelfde IP adres gedaan zijn.

Vervolgens heeft het onderzoek zich gericht op alle aangiften die middels dit IP adres, van onderhavige verdachte, zijn gedaan.

Bij een doorzoeking bij verdachte is zijn computer in beslag genomen waarop alle door hem gedane aangiften stonden.

g. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden?

Aftrek eigen woning terwijl belastingplichtige geen eigen woning heeft.

- koppelen aan WOZ-waarde, zowel qua tenaamstelling als een "match" tussen de hoogte van de WOZ waarde en de aftrek eigen woning
- koppelen aan huurtoeslagen (fraudeurs met aftrek eigen woning kunnen ook huurtoeslag hebben)
- koppelen van aftrek eigen woning aan hypotheekopgave door banken van het jaar daarvoor (hypotheek zal tussentijds niet snel verhoogd worden), als banken iets dergelijks doorgeven. Kan daar anders een afspraak over gemaakt worden met de banken want zij geven die info wél aan hun klant?
- koppelen aan leeftijd (er zijn ook enkele gevallen van (jonge) mensen die nog bij hun ouders thuis wonen en hypotheekrenteaftrek claimen). Onder 25 jaar onwaarschijnlijk dat iemand eigen woning heeft?
- De verhouding loongegevens en hypotheekrenteftek wegen. In sommige gevallen was de aftrek eigen woning meer dan 50% van het brutoloon.

Fictieve loongegevens van fictieve werkgevers met fictieve loonheffingen

- Een check inbouwen van de opgegeven loongegevens en werkgever met de bekende gegevens uit de fibase. Eventueel van het jaar daarvoor met een marge. Omdat VT's vaak in het najaar werden gedaan kan er gecontroleerd worden aan de hand van actuele loongegevens omdat de werkgevers die nu veelal al per maand indienen.
- Een check inbouwen op de verhouding tussen de loongegevens en de ingehouden loonheffing (uitworp bij meer dan 50%?)

Totale aftrekposten vaak hoog in verhouding tot netto loon

- uitworp als 50% of meer van netto loon aan aftrekposten opgaat
- eventueel in combinatie met aftrekposten tot ronde bedragen

In VT komen hele andere posten voor dan in de definitieve IB van hetzelfde jaar

- koppeling van alle gegevens uit de VT aan de IB en niet alleen een totaalbedrag; uitworp als er significante verschillen zijn, bijvoorbeeld
- in VT wél aftrek eigen woning, in IB niet
- in VT andere werkgever(s) dan in IB
- significant verschil tussen loonbedrag uit VT en IB
- andere aftrekposten tot andere bedragen in VT en IB

Meer algemeen:

- Alle aangiften zijn vanaf hetzelfde IP adres gedaan. Controle op veel teruggaven vanaf 1 IP adres. Eventueel uitzonderingen maken voor mensen met een beconnummer
- Op 1 DigiD worden voor meerdere BSN's aangiften gedaan. Dus koppeling van maar 1 DigiD aan 1 BSN.
- Frauduleuze VT's worden veelal in de tweede helft van het jaar ingediend, vanwege snelle uitbetaling in resterende maanden; dit zou een aandachtspunt kunnen zijn door bijvoorbeeld na 1 september ingediende VT's boven een bepaald bedrag extra te controleren.
- Het betrof in dit geval een groot aantal Irakezen die via mond op mond reclame bij verdachte kwamen. Bij het terugvorderen zou duidelijk gemaakt moeten worden dat de overheid dit gedrag niet tolereert. Enige repressie daarbij is noodzakelijk (boeten? geen verlenging verblijfsvergunning?). Dit lijkt de snelste methode om dat binnen die betreffende gemeenschap bekend te maken.
- Er zijn gevallen bij van belastingplichtigen met lage inkomens die ook toeslagen hebben. Het zou zo moeten zijn dat als iemand een VT doet met een fictief te hoog inkomen dat dan de toeslagen **onmiddellijk** gecorrigeerd worden rekening houdende met dat "verwachte" hogere inkomen. Nog in dezelfde maand en eventueel met terugwerkende kracht en **onder verrekening** met de VT. Als iemand een VT doet in oktober om zodoende het bedrag in twee maandelijkse termijnen terug te krijgen, dan moeten ook meteen de toeslagen over dat jaar naar het hogere inkomen worden berekend, hetgeen waarschijnlijk leidt tot stopzetting van de toeslagen en terugvordering van de reeds uitgekeerde (10) maandelijkse termijnen. Die bedragen moeten eerst verminderd worden op de VT voordat tot uitkering wordt overgegaan. Daar vloeit geen bloed uit want als iemand écht een veel hoger inkomen heeft zou hij die toeslagen ook hebben moeten terugbetalen. Hetzelfde geldt als meerdere aangiften over oudere jaren worden

ingediend: dan ook meteen de genoten toeslagen over die jaren herrekenen en verrekenen met de teruggaven IB. Het verkleint ook het nadeel voor de Belastingdienst en het onrecht bij derden, zoals in andere casussen, als gegevens van mensen misbruikt zijn. Voorbeeld: op naam van een niets vermoedende bejaarde worden VT's gedaan en het geld wordt naar een bankrekening van de verdachte gesluisd. De bejaarde die zorg- en huurtoeslag heeft ontvangen kan nu geconfronteerd worden met het terugbetalen van deze toeslagen omdat de bejaarde ineens een veel hoger (fictief) inkomen lijkt te hebben. Als de terug te vorderen zorg- en huurtoeslag eerst in mindering is gebracht op de VT krijgt de fraudeur minder, is de schade voor de staat lager en krijgt de bejaarde niet de rekening van de fraude gepresenteerd.

h. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen speelden hierbij een rol?

Alle VT's en IB aangiften werden via de computer met behulp van DigiD ingevoerd.

Zie het vorige hoofdstuk voor voorgestelde controles en koppelingen van bestanden.

i. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja welke?

Verdachte is Nederlander van Surinaamse afkomst. Heeft veelal klanten met een allochtone afkomst. Opvallend was de grote groep Koerdische Irakezen die ook met name kozen voor de hoge teruggaven van rond de € 10.000. Volgens verdachte ging het initiatief van hen uit en heeft hij ze gewaarschuwd voor de gevolgen. Ook opvallend is dat de (kleine) groep Irakezen die in het strafrechtelijke onderzoek zijn gehoord steeds hebben verklaard dat het ontvangen geld op was; vergokt, besteed aan vakanties (in Irak!), besteed aan luxe producten zoals een flatscreen, meubels of een auto.

Voor andere klanten heeft verdachte op een wat kleinere schaal gefraudeerd met gefingeerde aftrekposten wegens scholingskosten of levensonderhoud.

Binnen de Irakese leefgemeenschap ging kennelijk het verhaal dat verdachte voor teruggaven kon zorgen als een lopend vuurtje. Daarnaast waren er bemiddelaars die mensen actief benaderden of zij ook geld van de Belastingdienst terug wilden hebben.

Hoewel tegen een groot aantal klanten een invorderingstraject is opgestart is er bij de meesten niets meer te halen. Men heeft het geld al opgemaakt (of heeft dat in ieder geval verklaard – zie de gokverklaringen).

j. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja welke?

Nee.

k. Was er sprake van recidive?

Nee.

Bijlage 8 : Analyse 45.749

Samenvatting

Verdachte heeft voor haar klanten met de hand T-biljetten ingevuld waarin zij veelal gefingeerde aftrekposten wegens ziektekosten en studiekosten heeft opgevoerd. Zij vulde vaak voor 5 jaar tegelijk T-biljetten voor een klant in met gefingeerde aftrekposten.

Kenmerken: steeds hetzelfde handschrift (van verdachte) en vaak ronde bedragen.

Belastingplichtigen voor wie zij het deed wisten er van of verscholen zich achter het feit "dat ze geen verstand van belastingen hebben".

Verdachte zou hen verteld hebben dat zij bij de Belastingdienst werkt en dat zij recht hebben op teruggaaf.

Zij liet vaak de klanten een blanco aangifte ondertekenen en vulde die vervolgens in. Zij verlangde een percentage van het terug te krijgen bedrag, te betalen als de klant het geld had ontvangen. Dat kon oplopen tot 1500 per aangifte.

Verdachte is een Surinaamse. Heeft veel Surinaamse klanten.

Toen de Belastingdienst vragen ging stellen en aan klanten om nota's heeft gevraagd voor bijvoorbeeld ziektekosten heeft verdachte voor sommige klanten ziektekostennota's vervalst om de ziektekosten aan te tonen.

1. Inventarisatie van de casus op de volgende vragen:

a. Wat was de aard van de fraude?

Valse T-biljetten indienen met daarin aftrekposten voor gefingeerde ziektekosten en studiekosten.

Alsmede valse ziektekostennota's opgemaakt.

b. Wat was de omvang van de fraude?

Voor 875 belastingplichtigen heeft zij 2385 T-biljetten ingevuld. Nadeel ruim € 6 miljoen.

c. Wat was de periode van de fraude?

De onjuiste T-biljetten zijn in 2008 en 2009 ingevuld, waarbij het T-biljetten betrof over de jaren 2003 tot en met 2008.

d. Wat was de plaats van de fraude?

Verdachte is woonachtig in Amsterdam en werkte veel vanuit een Amsterdams café. Haar klanten zijn voornamelijk afkomstig uit de regio Amsterdam (zuidoost), maar later ook -door haar uitdijende netwerk- uit bijvoorbeeld Rotterdam en IJsselstein.

e. Wat waren de modus Operandi?

Verdachte had een bijstandsuitkering en omdat zij "meer onder de mensen wilde zijn", zo verklaarde zij, is zij begin 2008 begonnen met het invullen van T-biljetten voor anderen. Uit eigen ervaring had zij ontdekt hoe gemakkelijk je geld terug kunt krijgen als je een T-biljet invult met gefingeerde ziekte- en studiekosten.

Bij de Belastingdienst Amsterdam heeft zij regelmatig grote hoeveelheden blanco T-biljetten opgehaald en vervolgens ging zij "klanten" werven.

Het invullen deed zij thuis of in een bepaald café in Amsterdam.

In eerste instantie kwamen haar klanten voornamelijk uit Amsterdam Zuidoost en waren veelal van Surinaamse afkomst. Het waren klanten met een relatief laag inkomen die al snel enkele duizenden euro's terugkregen. Voor haar klanten ging er een wereld open, ze konden de beschikking krijgen over grote sommen geld en konden dit haast niet geloven. Door middel van de voorlopige aanslag werden de gelden ook snel uitbetaald en dit ging als een lopend vuurtje in Amsterdam Zuidoost. De klanten stroomden toe. Het werd druk in het betreffende café.

Vele klanten kwamen via mond op mond reclame naar haar toe, maar vermoedelijk heeft zij ook gebruik gemaakt van discussiegroepen op het internet om klanten te werven.

Tegenover haar klanten deed zij zich voor als een werknemster van de Belastingdienst om vertrouwen te wekken. Ze vertelde haar klanten dat iedereen recht had op een teruggave. De klanten hoefden slechts hun jaaropgaven over meerdere jaren mee te nemen, zodat zij die gegevens kon overnemen op het in te dienen T-biljet.

Het gebeurde ook wel dat zij klanten blanco T-biljetten liet ondertekenen en de loongegevens overnam en dan later de gefingeerde ziektekosten en studiekosten ging "berekenen" om uit te komen op het toegezegde bedrag dat de klant zou terugkrijgen. Zij moest bij die berekening in de oudere jaren namelijk nog rekening houden met de 'drempel ziektekosten'.

Aan de hand van de jaaropgaven kon zij berekenen wat haar klanten terug kregen door de ingehouden loonheffing te totaliseren. Daar kon zij vervolgens haar "vergoeding" op afstemmen. Verdachte vroeg forse bedragen voor haar werkzaamheden. Bijvoorbeeld 10% van het terugontvangen geld.

Haar klanten hoefden pas te betalen als het belastinggeld op hun rekening stond. Verdachte moet geweten hebben hoe lang dit duurde, of zij had contacten met de Belastingdienst die dit haar vertelden. In ieder geval wist verdachte vaak feilloos wanneer het bedrag op de rekening van haar klanten stond. Op dat moment nam zij contact op met haar klanten en maakte zij een afspraak wanneer haar klanten haar gingen betalen. Het gros van haar klanten betaalde contant maar er waren er ook die het geld naar haar over maakte via de bank of giro.

Toen de Belastingdienst achterdocht begon te krijgen zijn er vragenbrieven verstuurd om te achterhalen of de opgevoerde aftrekposten juist waren. Er zijn bijna geen reacties op de brieven binnengekomen bij de Belastingdienst. Dit komt mede door het feit dat de belastingplichtigen eerst de verdachte benaderde met betrekking tot de vragenbrieven, want zij werkte immers bij de Belastingdienst. Pas op het moment dat de Belastingdienst aankondigingen ging versturen, waarin vermeld werd dat werd afgeweken op de aangifte 2006, kwam verdachte in het geweer. Zij diende voor haar klanten bezwaarschriften in en voorzag deze van vervalste documenten.

f. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?

Medewerkers van de Belastingdienst Hoorn constateerden medio 2008 bij de behandeling van T-biljetten dat zich bij 'handgeschreven' T-biljetten, vallende onder de Belastingdienst Amsterdam, een bepaald patroon voordeed. Namelijk naast de ingevulde loon- en of uitkeringsinkomsten met bijbehorende loonheffing waren de aftrekposten Ziektekosten en Studiekosten ingevuld met veelal ronde bedragen. Daarnaast viel het op dat het handschrift van deze T-biljetten sterke overeenkomsten hadden, alsof één persoon deze had ingevuld. Ook viel het op dat de belastingplichtigen die deze handgeschreven T-biljetten zouden hebben ingediend, over meerdere jaren (vanaf 2003) in 2008 verschillende T-biljetten, welke ook voldeden aan dit patroon, hadden ingediend.

g. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden?

Deze manier van frauderen lijkt moeilijk tegen te gaan en is ook niet gemakkelijk vroegtijdig te ontdekken, anders dan nu ook het geval was: op een gegeven moment valt het medewerkers op dat er veel handgeschreven T-biljetten binnenkomen met aftrekposten tot ronde bedragen en over meerdere jaren tegelijkertijd met eenzelfde handschrift.

Een reden tot controle zou kunnen zijn als voor een belastingplichtige tegelijkertijd over meerdere jaren T-biljetten worden ingediend. Mensen wachten meestal niet zo lang met het terugvragen van geld.

Ook aftrekposten in ronde bedragen zou aanleiding kunnen zijn voor een kritische beschouwing.

Een ander aandachtspunt zou kunnen zijn dat de vrouw grote hoeveelheden blanco T-biljetten heeft opgehaald bij het Belastingkantoor Amsterdam (letterlijk honderden).

h. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen speelden hierbij een rol?

In eerste instantie geen. De vraag is hoe dat gaat met het inlezen van aangiften en of daar een filter op te zetten is.

i. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja welke?

Verdachte is Nederlandse van Surinaamse afkomst en heeft binnen de Surinaams-Hindoestaanse gemeenschap in Nederland haar klanten geworven.

Het betreffen veelal sociaal-economisch kwetsbare klanten.

Verdachte deed zich voor als een medewerkster van de Belastingdienst.

j. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja welke?

Ja, valsheid in geschriften bij ingediende ziektekostennota's als bewijs van de uitgaven.

k. Was er sprake van recidive?

Verdachte is eerder veroordeeld voor bijstandsfraude.

Bijlage 9 : Analyse 45.761 (aanvangsfase)

Samenvatting

Zaak is nog in de aanvangsfase.

Vermoedelijk 3 verdachten hebben voor circa 40 personen gefingeerde VT's gedaan met gefingeerde bedragen, namelijk onder meer wegens loon, loonheffing, persoonsgebonden aftrek, buitengewone uitgaven en/of onderhoudsverplichtingen.

Opvallend daarbij is dat veelal ronde bedragen en/of bedragen met opeenvolgende cijfers (bijv. € 5.678; € 6.789; € 14.567 of € 16.789) zijn gebruikt.

Klanten hebben veelal een Spaans/Portugese achtergrond en zijn werkzaam geweest voor een bepaald uitzendbureau. De meesten wonen niet meer in Nederland.

Er is een link naar casus 40683.

1. Inventarisatie van de casus op de volgende vragen:

a. Wat was de aard van de fraude?

Verdachten hebben voor ca 40 personen onjuiste VT's ingediend.

b. Wat was de omvang van de fraude?

Het nadeel van de fraude is € 0,8 miljoen maar zal vermoedelijk verder groeien.

c. Wat was de periode van de fraude?

Gepieegd in de jaren 2004 t/m 2009.

d. Wat was de plaats van de fraude?

Leiden.

e. Wat waren de modus operandi?

Door verdachten zijn onjuiste VT's gedaan met gefingeerde bedragen, namelijk onder meer wegens loon, loonheffing, persoonsgebonden aftrek, buitengewone uitgaven en/of onderhoudsverplichtingen.

Opvallend daarbij is dat veelal ronde bedragen en/of bedragen met opeenvolgende cijfers (bijv. € 5.678; € 6.789; € 14.567 of € 16.789) zijn gebruikt.

De aangegeven loongegevens (werkgevers, loon en loonheffing) zijn niet in overeenstemming met de loongegevens volgens de Fibase.

Per BSN zijn kort achter elkaar over meerdere jaren aangiften/verzoeken ingediend.

Voorzover aangiften en verzoeken handmatig zijn ingediend is er sprake van een sterk gelijkend handschrift.

Diverse personen waarvoor een teruggave door de Belastingdienst is verleend dragen een Spaanse/Portugese naam en zijn VOW (Vertrokken Onbekend Waarheen) of zijn woonachtig in Portugal.

Er zijn over 1 jaar op naam van dezelfde belastingplichtige meerdere aangiften en/of verzoeken ingediend die niet eensluidend zijn en die niet kloppen met de gegevens van de Belastingdienst.

De woonadressen die vermeld staan in de aangiften/verzoeken zijn niet verifieerbaar met de gegevens van de Belastingdienst, waarbij een aantal opvallende Leidse adressen voorkomen (bijvoorbeeld een adres dat volgens de politie in verband kan worden gebracht met identiteitsfraude).

Als de Belastingdienst achter blijft met betalen of niet snel tot betalen over gaat is er contact opgenomen met de Belastingtelefoon. De Belastingtelefoon heeft telefoonnummers genoteerd waarnaar teruggebeld kon worden en de Belastingtelefoon heeft daarbij geconstateerd dat meerdere belastingplichtigen hetzelfde telefoonnummer hebben opgegeven en dat deze personen veelal geen vaste woon-of verblijfplaats in Nederland hebben.

f. Hoe is de fraude aan het licht gekomen?

In 2009 is door Belastingdienst Holland-Midden een onderzoek ingesteld naar vermoedelijk fraude met VT's naar aanleiding van een signaal van B/CA. In Apeldoorn was namelijk geconstateerd dat op één bankrekening voor een 6-tal personen de belastingteruggaven waren uitbetaald. Het betrof de bankrekening van verdachte.

Na onderzoek bleek het om meer BSN's te gaan.

g. Hoe zou deze fraude aan de voorkant onderkend kunnen worden?

Het onderzoek is nog niet ver genoeg gevorderd om hier volledig antwoord op te kunnen geven.

h. Welke geautomatiseerde (Belastingdienst)systemen speelden hierbij een rol?
idem

i. Was er sprake van specifieke groepen of subculturen? Zo ja welke?

Verdachten hebben een Angolese-Portugese afkomst.

j. Was er sprake van nog andere vormen van fraude? Zo ja welke?

--

k. Was er sprake van recidive?

--

Bijlage 10: Overzicht overige zaken (43.674, 45.273, 43.671 en 46.119)

Overige casussen

Een aantal casussen inzake VT-fraude bevinden zich momenteel nog in de opsporingsfase. Hieronder wordt kort de essentie van de casus weergegeven, zoals die in het projectplan is opgenomen. Een nadere analyse van deze zaken vindt in een later stadium plaats als de processen-verbaal zijn opgemaakt.

Casus 43.674 H.

In deze casus is sprake van meervoudige fraude:

- oplichting van banken met valse salarisstroken;
- er zijn teruggaven omzetbelasting ingediend tot een totaalbedrag van 475.000 euro
- op naam van buitenlandse werkzoekenden werden Voorlopige Teruggaven Inkomstenbelasting en Toeslagen aangevraagd en werden aangiften Inkomstenbelasting ingediend;
- Ten onrechte aanvragen van toeslagen voor kinderopvang terwijl er van deze personen geen kinderen bij de Belastingdienst geregistreerd staan, huur- en zorgtoeslag voor personen die bij de Belastingdienst op hun voormalig woonadres staan geregistreerd als "Vertrokken Onbekend Waarheen".

In het tripartiete overleg van 29 april 2010 is het besluit "Opsporing FIOD-ECD" genomen . De zaak is wel aangemerkt als potentiële arrangement zaak.

Casus 45.273 NN

Door middel van misbruik van persoonsgegevens van derden worden aangiften IB gedaan die teruggaven veroorzaken. De uitbetaalde gelden komen op de bankrekeningen van de verdachten.

De nog onbekende verdachten hebben 12 postbussen geopend en voor 64 belastingplichtigen verzoeken gedaan om de toezendadressen te wijzigen van het GBA adres in één van de twaalf postbusadressen.

Het nadeel is becijferd op ca € 210.000 waarvan ca € 170.000 is uitbetaald.

Opvallend is dat in een deel van de verzoeken ook de voornaam van de desbetreffende belastingplichtige voluit wordt genoemd, hetgeen zou kunnen wijzen op medewerking van de desbetreffende persoon of dat de dader uit zijn kennissenkring komt. Verder valt op dat 52 personen die zijn gekoppeld aan een postbus zijn geboren tussen 1983 en 1988. Tenslotte valt op dat veel van deze personen in 2007 en- of 2008 een studiebeurs voor een HBO opleiding ontvingen.

Vervolgens zijn ten aanzien van deze belastingplichtigen bij de Belastingdienst verzoeken gedaan tot wijziging van het bankrekeningnummer, dan wel zijn VT verzoeken gedaan waarop een bankrekeningnummer is vermeld dat niet toebehoort aan de desbetreffende persoon. In het laatste geval wordt de desbetreffende gegevens automatisch gemuteerd aan de hand van het VT verzoek.

De aldus gedane VT verzoeken zijn vermoedelijk onjuist gedaan, omdat daarin in sommige gevallen voor de persoon ongebruikelijke inkomensbronnen staan, dan wel de verhouding loon-inhoudingen onjuist moet zijn, of onaannemelijke aftrekposten worden opgevoerd (zoals hypotheekrente, terwijl de betreffende persoon in een huurwoning woont).

De zaak is eind 2009 geaccepteerd voor strafrechtelijk onderzoek.

Casus 43.671 D

Ook in deze zaak gaat het om een vorm van identiteitsfraude die dient als versluiering van de betrokkenheid van de verdachten bij delicten als belastingfraude, oplichting en valsheid in geschrifte. Door de verdachte(n) wordt de identiteit aangenomen van de belastingplichtigen/slachtoffers om de Belastingdienst te bewegen tot uitbetaling van een belastingteruggaaf door middel van een op naam van die belastingplichtige/slachtoffer ingediende aangifte Inkomstenbelasting/Premies volksverzekeringen (IB/Pvv). De fraudeur wijzigt het adres van de belastingplichtige, doet op zijn naam aangifte en incasseert het belastinggeld op een andere rekening dan die van de belastingplichtige zelf.

Voorts was er sprake van hypotheekfraude.

Het betreft een 15-tal verdachten waaronder een aantal belastingambtenaren.

Het onderzoek zit in de eindfase.

Casus 46.119 R

Deze zaak betreft een vervolg op gefis 44803. Ook hier zijn weer op grote schaal voor allochtone medelanders onjuiste VT's gedaan met te hoge lonen en loonheffingen.

Het onderzoek is recent van start gegaan met een aantal doorzoeken.